

Nordisk Ministerråds
Arktiske
Samarbejdsprogram
Handlingsplan 2007

**Nordisk Ministerråds
Arktiske Samarbejdsprogram
Handlingsplan 2007**

ANP 2007:735

© Nordisk Ministerråd, København 2007

ISBN 978-92-893-1577-7

Opplag: Print on Demand

Publikasjonen kan bestilles på www.norden.org/order. Flere publikasjoner på www.norden.org/publikationer

Nordisk Ministerråd
Store Strandstræde 18
1255 København K
Telefon (+45) 3396 0200
Fax (+45) 3396 0202

Nordisk Råd
Store Strandstræde 18
1255 København K
Telefon (+45) 3396 0400
Fax (+45) 3311 1870

www.norden.org

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, samt de selvstyrende områder Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

Inholdsfortegnelse

Introduktion	7
Nordisk Ministerråds Arktiske Samarbejdsprogram 2006–08	11
1. Indledning	11
2. Ministerrådets politiske målsætninger i det arktiske samarbejde.....	12
3. Ministerrådets arbejde med arktiske spørgsmål 2006–08	12
4. Ministerrådets specifikke arbejde med arktiske spørgsmål	13
5. Samarbejdets instrumenter	14
6. Samarbejdets organisering	15
Nordisk Ministerråds arktiske aktiviteter i 2007	16
Nordisk ministerråds arktiske aktiviteter i 2007	17
Projekt navn: Arctic Social Indicators (ASI) project	17
Projekt navn: CBMP EALÁT –information.....	18
Projekt navn: AMAP – Relation between lifestyle, local pollution and the human health of Arctic indigenous peoples.	19
Projekt navn: Integration of selective breeding and culling in reindeer production. ...	20
Projekt navn: The political economy of Northern regional development.	21
Projekt navn: Arctic Regional Workshop on "Indigenous peoples territories, lands and natural resources"	22
Projekt navn: Circumpolar Social Changes: Opportunities and Challenges for Social Sciences in the International Polar Year 2007–2008.....	23
Projekt navn: Trans North Atlantic Sighting Survey – TNASS.	24
Projekt navn: The Arctic Hydrological Cycle Monitoring, Modelling and Assessment Program, Arctic -HYDRA.....	25
Projekt navn: Joint Nordic information on arctic health during the International Polar Year – IJY theme supplements.	26
Projekt navn: ASCOS – The Arctic Summer Cloud Ocean Study.	27
Projekt navn: Enhancing IPY Studies on Climate and Environmental Pollution in the Arctic by Nordic Researchers (CLEAN).....	29
Projekt navn: Nordic CAVIAR – Community Adaptation and Vulnerability in the Arctic Regions.....	30
Projekt navn: Arctic-Atlantic Exchanges (ARATEX).....	32
Projekt navn: BalticSeaBird International Conference.....	33
Projekt navn: AMAP – Støtte til AMAPs arbejde med rapportene om olie og gas i Arktis som skal fremlægges for ministermødet i arktisk råd.....	34
Projekt navn: AMAP – Effekt av klimaendring på transport, nivåer og effekter av kontaminanter i nordlige områder.....	35
Projekt navn: KINNVIKA: Changes and Variability of the Arctic System – Nordaustlandet, Svalbard.	35
Projekt navn: The Freshwater budget and the Nordic Seas (FreshNor).....	36
Projekt navn: Indsamling, dyrkning og udnyttelse af grønlandske græsser og medicinske planter til brug for det arktiske område.	37
Projekt navn: Global Change on sub-arctic peatlands and greenhouse gas feedbacks to the climate system(PALSALARM).....	38
Projekt navn: UArctic Thematic Network on Global Change in the Arctic.	39
Projekt navn: An Arctic Interactive Mapping Portal – a subproject of the Arctic Portal.....	41

Introduktion

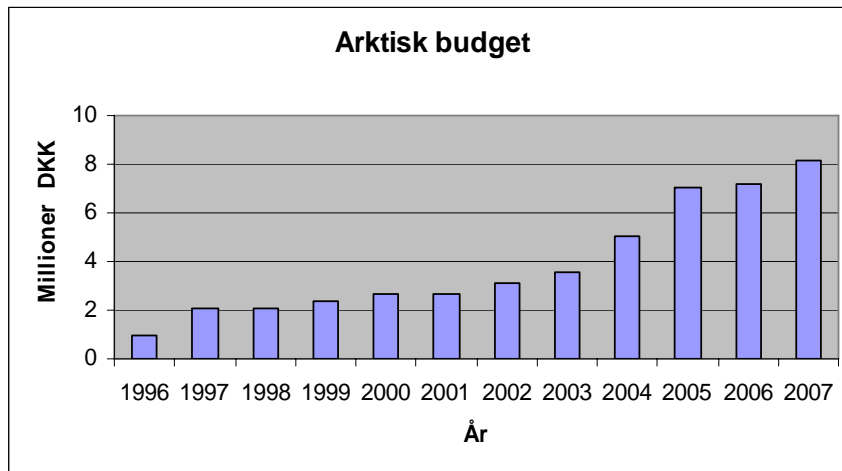
Nordisk Ministerråd har et Arktisk Samarbejdsprogram, som danner den overordnede ramme for ministerrådets aktiviteter i Arktis. Udover de aktiviteter, som finansieres under det Arktiske samarbejdsprogram, gennemfører ministerrådet desuden en lang række indsatser i Arktis, som gennemføres i samarbejde med – eller selvstændigt af – de enkelte fagministerråd inden for Nordisk Ministerråd.

Nordisk Ministerråds Arktiske Samarbejdsprogram daterer sig tilbage til 1996 og består af 3-årige programmer. Det nuværende samarbejdsprogram gælder for perioden 2006–08. Programmerne skitserer rammerne for de aktiviteter i Arktisk, som man fælles-nordisk ønsker at prioritere og anvende midler på. Det Arktiske Samarbejdsprogram bruges derudover af Nordisk Ministerråd i samarbejdet med landene i Arktisk Råd og med EU samt i forhold til arbejdet i Barentsrådet. Det Arktiske Samarbejdsprogram supplerer desuden Ministerrådets Ruslandsprogram, som rent geografisk dækker noget af det samme område.

Under det nuværende 3-årige Arktiske Samarbejdsprogram har Nordisk Ministerråd valgt at fokusere på følgende tre hovedområder, nemlig at:

- fremme de oprindelige folks levevilkår og økonomiske og kulturelle udviklings- muligheder,
- fremme forudsætningerne for nordisk forskning i forbindelse med det Internationale Polarår 2007–2008, samt
- fremme det nordiske samarbejde om klimaændringer i Arktis og forhindre spredning af miljøgifte og tungmetaller i Arktis.

Det Arktiske Samarbejdsprogram har gennem årene fået større betydning og dermed tildelt flere midler. I 2007 var den årlige bevilling på ca. 8,3 MDKK. I de enkelte fagministerråd indenfor Nordisk Ministerråd forventes det, at der i 2007 bevilges midler af samme størrelsesorden til arktiske indsatser.

Der udarbejdes årlige handlingsplaner, som redegør for, hvordan ministerrådet planlægger at anvende den årlige budgetramme, som er anvist til det arktiske samarbejdsprogram. Denne handlingsplan for 2007 omhandler de aktiviteter, som gennemføres i dette finansår.

Nordisk Ministerråds arktiske samarbejdsprogram drives i form af åbne projektansøgninger til ministerrådet. Der er kun en årlig ansøgningsfrist, hvilket medfører, at ministerrådet derigennem får et samlet overblik af ansøgningerne og kan udvælge de projekter, som i største grad understøtter programmets målsætninger og har den største nordiske nytte.

Til at bistå ministerrådet med gennemgangen af de arktiske ansøgninger og til at sikre, at indsatserne supplerer de nordiske landes nationale indsats i Arktis, har Nordisk Ministerråd nedsat en rådgivende sagkyndighedskomiteé. Komiteen består af de nordiske medlemmer af Arktisk Råd samt repræsentanter for de selvstyrende områder. Komiteen er imidlertid af rådgivende karakter og det er den Nordiske Samarbejdskomité, som træffer endelig afgørelse om hvilke aktiviteter, som modtager støtte fra det Arktiske Samarbejdsprogram.

Nordisk Ministerråd modtog 49 ansøgninger til finansiering gennem det Arktiske Samarbejdsprogram i 2007. Budgetrammen for det arktiske samarbejdsprogram var langt fra i stand til at imødekomme de mange ansøgninger og ministerrådet valgte at imødekomme 22 af ansøgningerne, som man fandt støttede bedst op om programmets målsætninger.

I tillæg til de ovennævnte ansøgninger, som blev imødekommet, så har Nordisk Ministerråd besluttet at igangsætte en analyse af EU's arktiske politik. Formålet er at få en oversigt over EU's politikområder med indflydelse på Arktis samt skabe et overblik over EU's politiske og administrative processer vedr. arktiske sager. Analysen forventes afsluttet i foråret 2008. Resultatet og rekommandationerne forventes at kunne anvendes til en konference om Arktis, som NMR overvejer at afholde i efteråret 2008.

Det bemærkes, at Nordisk Ministerråd har gennemført en evaluering af NMR's samlede arktiske samarbejde i treårsperioden 2003–2005, for at belyse omfanget af de arktiske indsatser og for at evaluere de opnåede resultater. Den valgte periode, som blev evalueret, var perioden for det forrige arktiske samarbejdsprogram. Evalueringen, som blev gennemført i 2006, giver et positivt billede af de nordiske indsatser i Arktisk og i samarbejdet med Arktisk Råd. Evalueringen kommer med en række konstruktive forslag til at styrke det arktiske samarbejde og ministerrådet har valgt at imødekomme de fleste af disse rekommandationer. Disse vil blive gennemført over det kommende år og vil være med til at højne det nordiske samarbejde i Arktis.

Nikolaj Bock, Arktisk Rådgiver
København, 1. juli 2007

Nordisk Ministerråds Arktiske Samarbejdsprogram 2006–08

1. Indledning

Nordisk Ministerråds Arktiske Samarbejdsprogram 2006–08 er en opfølgning af samarbejdsministrenes beslutning om, at gøre Norden til en aktiv del af det regionale samarbejde i Nordeuropa. Det Arktiske Samarbejdsprogram er et af flere samarbejdsprogrammer som Nordisk Ministerråd har etableret med henblik på, at kunne indgå i et regionalt samarbejde med nabolande og organisationer. Nordisk Ministerråd er en god platform for landene til at opnå indflydelse og gevinster i relation til den politiske dagsorden i det regionale samarbejde.

Nordisk Ministerråds Arktiske Samarbejdsprogram daterer sig tilbage til 1996, og er senest blevet revideret i 2002. Nærværende revision finder sted som følge af programperiodens udløb, men er i øvrigt begrundet i:

- Erfaringerne gjort i de forløbne år med arbejdet i Arktisk Råd.
- Ændringerne i Nordisk Ministerråds nærområdeaktiviteter, som har ført til udviklingen af et Ruslandsprogram og en i geografisk henseende heldækkende politik for samarbejdet med nordens naboer.
- Den reviderede Nordiske Strategi for Bæredygtig Udvikling, som udgør et fundament for det moderne ministerrådssamarbejde og fungerer som udgangspunkt for fællesnordiske indspil om bæredygtig udvikling.

Nærværende samarbejdsprogram skal være Nordisk Ministerråds platform for samarbejde om Arktiske spørgsmål med landene i Arktisk Råd, med EU om udviklingen af det Arktiske Vindue i EU's nordlige dimension og med Nordens arktiske naboer i Vestnorden i perioden 2006–08.

Det Arktiske Samarbejdsprogram supplerer bl.a. Nordisk Ministerråd Ruslandsprogram som forudsættes at indeholde arktiske spørgsmål indenfor dette programs geografiske område, ligesom de overordnede principper kan finde anvendelse i forhold til arbejdet i Barentsrådet og Barents Regionråd.

Samarbejdsprogrammet for 2006–2008 skal understøtte de nordiske landes ageren i Arktisk Råd og fælles nordiske satsninger til det Internationale Polar-år (IPY) 2007–2008, og danner således udgangspunkt for ministerrådets samarbejde med Arktisk Råd. Normalt skal initiativer og aktiviteter tages af eller indenfor Arktisk Råd. Andre

initiativer kan imidlertid komme på tale. Al virksomhed som Nordisk Ministerråd deltager i, skal ligge på linie med ministerrådets og de nordiske landes overordnede strategier.

Det Arktiske Samarbejdsprogram omfatter alle Nordisk Ministerråds aktiviteter i Arktis. Det finansieres dels af de respektive ministerråd, dels af en særlig overordnet budgetpost under MR-SAM. Formålet med sidstnævnte er, at gennemføre aktiviteter i Arktis, evt. gennem samfinansiering med fagministerrådene eller andre aktører.

2. Ministerrådets politiske målsætninger i det arktiske samarbejde

De overordnede målsætninger for det nordiske samarbejde om arktiske spørgsmål skal være vejledende for planlægningen og gennemførelsen af Nordisk Ministerråds samarbejdsaktiviteter i forhold til det arktiske område. Målsætningen er at lægge vægt på følgende:

- At udvikle og forbedre livskvaliteten for befolkningen og de økologiske og økonomiske forudsætninger for fortsat bosætning i det arktiske område med særligt ansvar for de samiske og inuitiske befolkningsgruppers situation.
- At bidrage til og understøtte den arktiske befolknings sociale og kulturelle udvikling, under hensyntagen til de udfordringer som den øgede globalisering stiller, herunder at fremme forståelsen af multilaterale og internationale processer.
- At bidrage til at bevare den arktiske natur, naturkvaliteterne og den biologiske mangfoldighed samt garantere et bæredygtigt udnyttelse af regionens ressourcer når det gælder fornybare såvel som ikke fornybare ressourcer.
- At følge op på den eksisterende viden om miljøgifte, tungmetaller og klimaændringer og disses konsekvenser for mennesker og dyrs levevilkår.

På det politiske område handler det særligt om fortsat at udvikle rationelle samarbejdsformer og samarbejdsfora mellem de arktiske stater med henblik på, at man gensidigt og i fællesskab lever op til ansvaret om at gennemføre de fælles projekter, som er nødvendige for at virkeliggøre den overordnede målsætning for samarbejdet.

3. Ministerrådets arbejde med arktiske spørgsmål 2006–08

Indenfor den nævnte overordnede ramme vil der i perioden 2006–08 blive fokuseret på særligt tre hovedområder:

- Fremme de oprindelige folks levevilkår og økonomiske og kulturelle udviklingsmuligheder, bl.a. gennem opfølgning af Arktisk Råds Arctic Human Development Report.
- Fremme forudsætningerne for nordisk forskning med særlig henblik på det Internationale Polarår 2007–2008.
- Fremme forudsætningerne for nordisk samarbejde vedr. klimaændringer i Arktis, herunder opfølgning af Arktisk Råds klimastudie Arctic Climate Impact Assessment, samt at fortsætte initiativer med sigte på at forhindre spredning af miljøgifte og tungmetaller i Arktis.

4. Ministerrådets specifikke arbejde med arktiske spørgsmål

Dette Arktiske Samarbejdsprogram gælder det samlede ministerråds arbejde med Arktiske spørgsmål. De nævnte hovedområder forudsættes uddybet i fagministerrådenes egne samarbejdsprogrammer kan omfatte følgende:

- Bæredygtig ressourceudnyttelse. På grund af det arktiske områdes sårbare miljøforhold er bæredygtig ressourceudnyttelse et centralt tema i det arktiske samarbejde. Ministerrådet vil også fremover prioritere arbejdet med bæredygtig udvikling indenfor rammerne af Arktisk Råd.
- Styrkelse af netværk og kompetencer til deltagelse i demokratiske mellemfolkelige processer. Ministerrådet vil prioritere oprindelige folks kompetenceudvikling i forbindelse med lokal og regional forvaltning såvel som deltagelse i mellemfolkelige processer. Netværksopbygning mellem kvindeorganisationer og specielt kvinders situation og indkomstmuligheder i det arktiske område vil blive prioriteret.
- Sundhed og velfærd. Ministerrådet vil fortsætte det allerede etablerede samarbejde for sundhedsfremmende tiltag, herunder særligt at bekæmpe smitsomme sygdomme. Det langsigtede udviklingsarbejde med at definere indikatorer for levevilkår på de arktiske befolkningers egne præmisser vil fortsætte.
- Naturbeskyttelse og forureningsbekæmpelse. Strategien for bæredygtig udvikling 2005–08 og det nordiske Miljøhandlingsprogram 2005–08, herunder den Arktiske strategi som har fokus på miljøgifte, tungmetaller og klima, danner rammerne for Ministerrådets miljøindsatser i Arktis.
- Opfølgning af klimaændringer, politisk og praktisk. Opfølgning af Arktisk Råds 'ACIA Policy Document' vil blive prioriteret, herunder udslipsbegrænsning, tilpasning, forskning samt spredning af viden.

Klimastudiet ACIA bør uddybes gennem nye scenarier, sub-regionale studier samt identificering af de mest sårbare samfundssektorer, økologiske systemer og sundhedstilstand.

- Samarbejde om erhvervsudvikling i tyndt befolkede områder, herunder udvikling af service- og kultursektoren samt lokal produktion og forædling. Ministerrådet vil prioritere indsatser som fremmer den økonomiske udvikling i tyndt befolkede områder og fortsætte samarbejdet om kompetenceopbygning. Dette angår dels forædling af produkter fra primære erhverv, dels moderne produkter som kan udvikles på baggrund af traditionelle erhverv, herunder bæredygtig turisme.
- Alternativ energiforsyning i Arktis. Særligt fokus vil være på decentraliserede løsninger, der kan indpasses i forsyningsystemer uden for de centrale forsyningsnet, herunder decentrale vedvarende energisystemer og lagringsteknologier, der potentielt kan få en væsentlig betydning.
- Forskning. Ministerrådet finder det vigtigt at bibeholde det forskningsmæssige fokus i det arktiske område, herunder særligt forskning som udgår fra universiteter i Arktis. NordForsk opfordres til, at være opmærksomme på de nordiske landes interesse for fælles nordiske forskningsprojekter indenfor rammerne af IPY 2007 –2008. Ministerrådet vil prioritere støtte til netværk mellem arktiske uddannelses- og forskningsinstitutioner.
- Kultur. Det kulturelle samkvem over landegrænserne har lange traditioner i de arktiske områder i Norden. Dette er traditioner som skal føres videre, forstærkes og ses i sammenhæng med det kulturelle arbejde som sker indenfor rammerne af Barents-samarbejdet.
- Uddannelse og IKT. Ministerrådet har en særlig erfaring når det gælder samarbejdet mellem de videregående uddannelsesinstitutioner i Norden. Det nordiske universitetssamarbejde vil kunne bruges som eksempel på udvikling af samarbejde og virtuelle undervisningsformer indenfor rammerne af University of the Arctic, som er et netværk af videregående uddannelsesinstitutioner i det arktiske område. Arbejdet indenfor Arktisk Råds Information and Communication Technology (IKT) vil blive prioriteret, herunder internetbaseret fjernundervisning og telemedicin.

5. Samarbejdets instrumenter

- Konkrete indsatser i det arktiske samarbejdsprogram vil dels blive gennemført som enkeltprojekter efter ansøgning fra lande og organisationer eller institutioner i Norden, dels som initiativer der udspringer af fagministerrådenes behov for at understøtte aktuelle politiske processer gennem f.eks. Arktisk Råd.

- Samarbejdsprojekter. Ministerrådet vil prioritere projekter, som er af fælles nordisk interesse og hvor samarbejdet støtter den nordiske politiske profil og hvor nordiske synspunkter giver en merværdi specielt indenfor rammerne af Arktisk Råds cirkumpolare samarbejde.
- Samfinansiering. Samfinansiering af projekter er muligt, og herunder indgår finansieringen af nordisk deltagelse i samarbejdsprojekter i Arktis. Der lægges særlig vægt på udviklingen af nye ideer til arktiske samarbejdsprojekter. Ministerrådet kan bidrage finansielt til samarbejdet i Arktisk Råds permanente arbejdsgrupper og ad-hoc grupper og instrumenter, herunder Arktisk Råds 'Action Plan to Eliminate Pollution of the Arctic' (ACAP).
- Mobilitetsprogram. I det arktiske område støttes stipendieprogrammet som tillader studerende og forskere at deltage i universitets-samarbejdet indenfor det arktiske område. I stipendieprogrammet udnyttes erfaringerne fra Ministerrådets øvrige stipendie- og mobilitetsprogrammer. Særlig vægt vil blive lagt på Nordisk Ministerråd nuværende udvekslingsprogrammer og at de bl.a. inddrager embedsmænd, parlamentarikere, journalister, erhvervsfolk, kunstnere, kunsthåndværkere, skoler, mm.
- Formidling af resultater, informations- og kontaktevirsomhed samt netværksopbygning. Ministerrådet deltager i Arktisk Råds arbejde som permanent observatør, og formidler information bl.a. via sin hjemmeside. I kontaktevirsomheden udnyttes så vidt muligt den eksisterende nordiske institutionsstruktur.

6. Samarbejdets organisering

Det Arktiske Samarbejdsprogram 2006–2008 forudses revideret i 2008. Revideringen skal forholde sig til de samlede aktiviteter i nordisk Ministerråd.

Sagkyndigkomiteen vil fortsætte med at være de nordiske Senior Arctic Officials, herunder repræsentanter for Færøerne og Grønland. Sagkyndigkomiteen vil have en rådgivende rolle ved udformningen, implementeringen og opfølgningen af Ministerrådets arktiske aktiviteter. Sagkyndigkomiteen kan indbyde ICC Grønland og Samrådet til at deltage i arbejdet i overensstemmelse med Ministerrådets retningslinier for samarbejde med de frivillige organisationer.

Ministerrådssekretariatet varetager sekretariatsfunktionen for Sagkyndigkomiteen.

Nordisk Ministerråds arktiske aktiviteter i 2007

Projektets navn	Periode	Ansøgt (TDKK)	NMR bidrag (TDKK)
Hovedområde 1 – Oprindelige folk og økonomisk udvikling			
Arctic Social indicators (ACI) Project	2006–2008	372	370
CMBP EALÁT –Information	2007–2008	644	400
AMAP – Relation between lifestyle, local pollution and the human health of Arctic indigenous peoples	2005–2007	500	500
Integration of selective breeding and culling in reindeer production	2007–2009	508	450
The political economy of Northern regional development	2007–2008	500	400
Arctic Regional Workshop "Indigenous peoples territories lands and natural resources	2007	300	150
		2.824	2.270
Hovedområde II – Forskning i relation til IPY			
Circumpolar Social Changes: Opportunities and Challenges for Social Sciences in the International Polar Year 2007 –2008	2006–2008	431	430
Trans North Atlantic Sighting Survey – TNASS	2006–2008	973	128
The Arctic Hydrological Cycle Monitoring, Modelling and Assessment Program – Arctic -HYDRA	2006–2009	571	400
Joint Nordic information on arctic health during the International Polar Year – IJC theme supplements	2007–2008	137	100
ASCOS – The IPY Arctic Summer Cloud Ocean Study	2007–2009	507	500
Enhancing IPY Studies on Climate and Pollution in the Arctic by Nordic Researchers (CLEAN)	2007–2008	654	600
Nordic CAVIAR – Community Adaptation and Vulnerability in the Arctic Regions	2007–2009	325	300
Arctic-Atlantic Exchanges (ARATEX)	2007–2009	500	500
		4.098	2.958
Hovedområde III – Miljø og klima			
BalticSeaBird International Conference	2007	65	65
AMAP – Støtte til AMAPs arbeid med rapportene om olje og gas i arktis som skal fremlegges for ministermøtet i arktisk råd	2002–2007	400	400
AMAP – Effekt av klimaendring på transport, nivåer og effekter av kontaminanter i nordlige områder	2005–2009	800	400
KINNVIKA: Change and Variability of the Arctic System – Nordaustlandet, Svalbard	2006–2009	750	500
The Freshwater budget og the Nordic Seas (FreshNor)	2007–2009	335	300
Indsamling, dyrkning og udnyttelse af grønlandske græsser og medicinske planter til brug for det arktiske område	2006–2008	280	280
Global Change Impact on sub-arctic palsa mires and greenhouse gas feedbacks to the climate system (PALSALARM)	2007–2008	502	500
		3.132	2.445
Øvrigt Arktis			
UArctic Thematic Network on Global Change in the Arctic	2006–2008	500	400
An Arctic Interactive Mapping Portal – a subproject of the arctic Portal	2006–2009	500	300
		1.000	700
Drift/Administration			
Drift (101 TDKK er overført fra 2006 fra drift)			0
Seminarer/samarbejdsprojekter			100
Samarbejdsprogram budget: TDKK 8.338 (+135 TDKK overført fra 2006)			8.473

Nordisk Ministerråds arktiske aktiviteter i 2007

Projekt navn: Arctic Social Indicators (ASI) project.

Målsætning:	Udarbejdelse af indikatorer for menneskelig udvikling i Arktis. <i>Forventet resultat:</i> Et sæt sociale indikatorer for Arktis. Indikatorer som reflekterer vigtige aspekter af menneskelig udvikling i Arktis, og som kan være et led i udvikling og opbygning af et system med det hovedformål at følge ændringer i menneskelig og samfundsmæssig udvikling ind i fremtiden. Resultaterne udgives på internettet og i trykt udgave. Hvordan vil resultaterne blive formidlet? Via media, konferencer, seminarer, uddannelses institutioner, bog udgivelse, rapporter, internet dissemination, Arktisk Råd, Sustainable Development Working Group (SDWG) website, Arctic Portal website.
Aktiviteter:	Udarbejdelsen af en rapport over indikatorer for menneskelig udvikling i Arktis. Udvikling af indikatorer for menneskelig udvikling i Arktis. Arbejdsgruppe workshops.
Målgruppe:	Beslutningstagere, forskere, befolkningen i Arktis, uddannelses institutioner, University of the Arctic, Arktisk Råd.
Deltagende lande i Norden:	Island, Danmark, Grønland, Norge, Sverige, Finland.
Deltagende lande i Arktis:	Island, Danmark, Grønland, Norge, Sverige, Finland, Rusland, USA, Canada.
Samarbejdspartnere:	SliCA, Political Economy of Northern Regional Development, ArcticStat, UNDP, IASOS.
Budget total:	1.535.000 DKK
Arktiske midler i 2007:	370.000 DKK
Eksterne midler:	150.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR	Arktisk, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org
Forvaltningsorgan:	Stefansson Arctic Institute, Akureyri, Island.
Projektets varighed:	2006–2008.

Projekt navn: CBMP EALÁT – information.

Målsætning:	<p>De over 20 arktiske urfolkene som lever av reindrift står ovenfor store utfordringer knyttet til endringer i sine samfunn og klimaet i nord. Det er et påtrengende behov for å informere Arktiske nasjoner om disse endringene, og å synliggjøre noen konkrete eksempler på hvordan reindriftsutøvernes tradisjonskunnskaper henger sam-men med tilpasning til endring, herunder tradisjonell bruk av beiteland.</p> <p>Partnerskap mellom russiske og samiske reindrifts-utøvere i et slikt informasjonsprosjekt er et viktig og nytt bidrag til å oppnå dette. En hovedutfordring for prosjektet er å ta reindriftsutøvernes kunnskaper i bruk for å bidra til en bærekraftig utvikling av Arktis, og i særdeleshet å involvere reindriftsutøvere fra Fennoskandia og Russland i denne prosessen.</p> <p><i>Forventet resultat</i></p> <p>Å frembringe og kommunisere noen enkle, konkrete eksempler på hvordan reindriftens tradisjonskunnskaper henger sammen med tilpasning til klimaendring og endret bruk av Arktis.</p> <p>Å fremme lokal kompetanseoppbygging for arktiske urfolk.</p> <p><i>Hvordan vil resultatene bli formidlet?</i></p> <p>Det tas sikte på å presentere resultatene for Arktisk Råd, bl.a. på ministermøtet i 2009. Resultatene skal også gjøres tilgjengelig i rapportform og i en web-basert presentasjon, for formidling til reineiere og reindrifts-samfunn, forsknings- og utdanningsmiljøer, nasjonale myndigheter og politiske samarbeidsorgan i Norden og Arktis for øvrig. Det legges opp til formidling bl.a. gjennom følgende kanaler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arktisk råd • Reindriftens organisasjoner, både nasjonalt og internasjonalt • International Polar Year • University of the Arctic • International Action on Global Warming (IGLO) • Media
Aktiviteter:	Lokale og casebaserte workshops i reindriftssamfunnene i de viktigste reindriftsområdene vil fokusere på informasjon om hvordan tradisjonskunnskap anvendes, og hvordan tradisjonelle beitearealer tapes. SDWG EALÁT – Information skal formidle resultater fra disse "community-baserte" samlingene til bl.a. Arktisk Råd, herunder både SAO'ene og tilslutt til ministermøtet i Norge i 2009. Prosjektet skal fremme lokal kompetanseoppbygging for urfolk.
Målgruppe:	Målgrupper for kommunikasjon av prosjektets resultater er bl.a. reindriften og dens organisasjoner, Arktisk råd inkl. underliggende organ, kunnskapsinstitusjoner, nasjonale myndigheter og politiske samarbeidsorgan i Arktis.
Deltagende lande i Norden:	Norge, Sverige og Finland
Deltagende lande i Arktis:	Russland
Samarbejdspartnere:	<p>Abisko Research Station, Sverige</p> <p>Arctic Centre, Univ. of Lapland, Finland</p> <p>Association of World Reindeer Herders (WRH)</p> <p>Meteorologisk institutt</p> <p>Reindeer Herders' Union of Russia (RHUR)</p> <p>Samerådet</p> <p>Samisk høgskole/ NSI</p> <p>Suoma Boazosamit, Finland</p> <p>Svenska Samernas Riksförbund</p> <p>UNEP/ GRID-Arendal</p>
Budget total:	3.144.000 DKK.
Arktiske midler i 2007:	400.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR:	Jordbrug, Rådgiver Lise Lykke Steffensen, lls@norden.org
Forvaltningsorgan:	International Centre for Reindeer Husbandry
Projektets varighet:	2007–2009

Projekt navn: AMAP – Relation between lifestyle, local pollution and the human health of Arctic indigenous peoples.

Målsætning:	Kartlegging av sammenheng mellom livsstil og ulike typer forurensninger som fins i nærområdet og helsetilstanden til urbefolkningsgrupper. <i>Forventet resultat:</i> En bedre avklaring om forholdet mellom livsstil, ernæring og lokal og global forurensning hos arktisk urbefolkning. <i>Hvordan vil resultatene blive formidlet?</i> Flere vitenskapelige rapporter vil bli publisert. Resultatene vil bli brukt i AMAPs nye rapport om helsetilstanden i arktis som skal presenteres til Ministermøtet våren 2009.
Aktiviteter:	Innsamling av data fra miljø vedrørende nivåer av kontaminanter i naturen, vann og tradisjonell mat. Innsamling av helse data og livsstil informasjon. Analyse av innsamlede data.
Målgruppe:	Ministre, beslutningstakere, forskere og urbefolkningen i arktiske strøk, internasjonale organer og protokoller.
Deltagende lande i Norden:	Danmark/Færøyene/Grønland, Finland, Norge, Sverige, Island.
Deltagende lande i Arktis:	Russland, Canada.
Samarbejdspartnere:	Jens C. Hansen, Pal Weihe, Kristin Olafsdottir, Jon Ø. Odland, Valery Chashchin, Andy Gilman, Cynthis de Wit, m.fl.
Budget total:	3.500.000 DKK.
Arktiske midler i 2007:	500.000 DKK.
Ansvarlig sektor i NMR	Arktisk, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org
Forvaltningsorgan:	AMAP sekretariatet
Projektets varighet:	2005–2007.

Projekt navn: Integration of selective breeding and culling in reindeer production.

Målsætning:	<p>Udvikle det videnskabelige grundlag for integration af selektiv avl og udvælgelse inden for rensdyravl, herunder især 1) undersøge de langsigtede perspektiver for udvælgelse og frasortering baseret på økologiske, økonomiske og ledelsesmæssige betragtninger, 2) udvikle fleksible udvælgelseskriterier og værktøjer for at dække et bredt spektrum af forhold i Fennoskandia, og 3) udvikle udvælgelses- og frasorteringsstrategier, der er velegnede til integration med rensdyravl.</p> <p><i>Forventet resultat:</i> Teoretisk grundlag, strategier og værktøjer til implementering af selektiv avl og udvælgelse inden for rensdyravl. Dermed skabes en mulighed for forbedret økonomisk bæredygtighed i rensdyrindustrien. Derudover styrkes den generelle bæredygtighed for traditionel arealanvendelse i de nordlige områder, herunder især samernes anvendelse og kultur.</p> <p><i>Hvordan vil resultaterne blive formidlet?</i> Resultaterne formidles på seminarer og i skriftligt materiale både direkte og via de relevante brancheorganisationer. Værktøjer stilles gratis til rådighed for floksamfund og virksomheder. Vi vil sandsynligvis også få hjælp fra floksamfund, som allerede har praktiseret selektiv avl i Sverige og Norge. Finland har endnu ikke anvendt dette, men har vist stor interesse for at få projektet igangsat.</p>
Aktiviteter:	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering af udvælgelsesmål • Udvikling af kriterier for udvælgelse og frasortering • Vurdering af alternative udvælgelses- og frasorteringsstrategier • Udvikling af værktøjer og protokoller til praktisk anvendelse.
Målgruppe:	Rensdyrindustrien og brancheorganisationer i de nordiske lande.
Deltagende lande i Norden:	Sverige, Finland og Norge.
Deltagende lande i Arktis:	
Samarbejdspartnere:	<p>Reindeer husbandry unit, SLU, Sverige (prof Öje Danell); MTT Agrifood research, Finland (prof Asko Mäki-Tanila); Dept of Animal and Aquacultural Sciences, Norwegian university of life sciences (ass prof Øystein Holand); Reindeer research station, Finnish game and fisheries research institute (ass prof Mauri Nieminen); Ruvhten Sijte reindeer herding community, Sverige; Riast/Hylling reinbeitedistrict, Norge; Kutuharju reindeer research flock, Paliskuntain yhdistys, Kaamanen; Svenska samernas riksförbund (ejer af nuværende computer-software, der skal videreudvikles til alle lande).</p>
Budget total:	2.798.000 DKK
Arktiske midler i 2007:	450.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR:	Jordbrug, Rådgiver Lise Lykke Steffensen, lls@norden.org
Forvaltningsorgan:	Swedish University of Agricultural Sciences (SLU), PO Box 7023, S-750 07 Uppsala.
Projektets varighed:	2007–2009

Projekt navn: The political economy of Northern regional development.

Målsætning:	<p>At gennemføre en tværarkatisk analyse af regional udvikling. Projektets formål er at analysere arktiske økonomiers evne til at fremme en selvforsynende udvikling. Der er fire indfaldsvinkler til analyse af forskningsspørgsmålet om de arktiske, regionale økonomiers evne til at skabe økonomisk uafhængighed. For det første globaliseringens betydning, for det andet den systemiske betydning, for det tredje klimaets betydning, og for det fjerde betydningen af de lokale særpræg i hver region.</p> <p><i>Forventet resultat:</i> udsendelse af årsskrift efter workshops, udsendelse af sammenfattende rapport/bog, tidsskriftsartikler og formidling til offentligheden. <i>Hvordan vil resultaterne blive formidlet?</i> Gennem massemedierne og faglige kanaler.</p>
Aktiviteter:	Workshops med efterfølgende publikation.
Målgruppe:	Fagfæller og kolleger, hjemmehørende beslutnings-tagere i arktiske regioner.
Deltagende lande i Norden:	Grønland, Island, Færøerne, Danmark, Norge og Finland.
Deltagende lande i Arktis:	USA, Canada og Rusland.
Samarbejdspartnere:	<p><i>Hans Aage</i> (Danmark): Economics and Sociology, Transformation Economics and Comparative Systems, the Russian Economy, the Greenland Economy.</p> <p><i>Knut Alfseth</i> (Norge): Statistics, The Database 'ARCTICSTAT).</p> <p><i>Vladimir Didyk</i> (Rusland), Political economy, Development in Northern Russia.</p> <p><i>Gerard Duhaime</i> (Quebec, Canada): Sociology, Self-government, Land Claims, Northern Communities of Canada, ARCTICSTAT database.</p> <p><i>Solveig Glomsrød</i> (Norge): Statistics, Resource Economics, ECONORD.</p> <p><i>Lee Husky</i> (USA): Economics, Migration of Arctic Communities.</p> <p><i>Joan Nymand Larsen</i> (Island): Economics and Statistics, the Economy of Greenland, Northern economies.</p> <p><i>Larissa Riabova</i> (Rusland): Political Economy, local Community Development.</p> <p><i>Ivar Jonsson</i> (Island): Economics of Innovations, Organizational Dependency and the economy of Greenland.</p> <p><i>Jack Kruse</i> (USA): Living conditions and Economy of Alaska.</p> <p><i>Ilmo Maenpää</i> (Finland): Statistics on Northern Finland, ARCTICSTAT.</p> <p><i>Jogvan Mørkøre</i> (Færøerne): The Faroese society, resource economics.</p> <p><i>Birger Poppel</i> (Grønland): Living Conditions in the Arctic, Greenland, the database SLICA</p> <p><i>Chris Southcott</i> (Ontario,Canada): Rural Sociology, Northern Development, Urbanization.</p> <p>Gorm Winther (Danmark): Economics, Economy of Greenland and the Arctic, Comparative Systems Analysis.</p>
Budget total:	<p>Endvidere indgår projektet i et samarbejde med Joan Nymand Larsen om Arctic Social indicators-projektet også finansieret af NMRs arktiske samarbejdsprogram. Der afholdes en workshop i Roskilde først i juni dette år, hvor dette projekt skydes i gang. Dette projekts workshop planlægges afholdt i efteråret dette år.</p> <p>900.000 kr. For 2007, for perioden 1/1 2008 til 1/1 2010 søges i alt ca. 6 mio. Kr. (ansøgningen indeholder 2 ph.D. studerende, en professorløn, sekretærbistand, udgifter til workshops, publikationer samt driftsudgifter og institutionstilskud)</p>
Arktiske midler i 2007:	400.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR	Økonomi, Rådgiver Ola Yndeheim, oy@norden.org
Forvaltningsorgan:	Institut for Historie, internationale studier og samfundsforhold, Aalborg universitet, Fibigerstræde 2, 9220 Aalborg Ø.
Projektets varighed:	1/4 2007 – 1/1 2010

Projekt navn: Arctic Regional Workshop on "Indigenous peoples territories, lands and natural resources"

Målsætning:	<p>Målet med workshoppen er at udgøre en vigtig del af den regionale forberedelse til kommende diskussioner relateret til oprindelige folks områder, territorier og naturressourcer i FN's Permanente Forum for Oprindelige Folk, afholdt i maj 2007.</p> <p><i>Forventet resultat:</i> Det forventes, at workshoppen vil identificere de vigtigste udfordringer og problemer, som oprindelige folk i Arktis står overfor med hensyn til anerkendelse af deres rettigheder til land og naturressourcer. Det vil sige at identificere de udfordringer, som oprindelige folk står overfor i bestræbelserne på at sikre deres fremtid som forskelligartede folkeslag i eksisterende stater.</p> <p>Derudover forventes workshoppen at drage specifikke konklusioner og komme med anbefalinger til mulige løsninger af nogle af de nuværende udfordringer relateret til oprindelige folks landområder og rettigheder til ressourcer, især med hensyn til mulige løsninger af konflikter mellem oprindelige folks rettigheder og konkurrerende behov og interesser i forhold til anvendelsen af traditionelle oprindelige folks områder og deres ressourcer.</p> <p>Endelig forventes det, at workshoppen vil udfærdige konkrete anbefalinger til FN's Permanente Forum om dets fremtidige arbejde og forpligtelser i forhold til oprindelige folks territorier, lande og naturressourcer.</p> <p>Workshoppen vil formentlig også bidrage til opfyldelsen af nogle af de vigtigste målsætninger i Second International Decade of the World's Indigenous Peoples, især målsætningen om at "fremme oprindelige folks fulde og effektive deltagelse i beslutninger, som direkte eller indirekte påvirker deres livsstil, oprindelige landområder og territorier, deres kulturelle integritet som oprindelige folk med kollektive rettigheder eller andre aspekter af deres liv, i det der tages højde for princippet om frit, forudgående informeret samtykke."</p> <p><i>Hvordan vil resultaterne blive formidlet?</i> Rapporten distribueres bredt inden for FN's organisationer, til stater, oprindelige folks organisationer og repræsentative organer. Rapporten offentliggøres på websitet for FN's Permanente Forum for Oprindelige Folk.</p>
Aktiviteter:	Workshop.
Målgruppe:	Stater, oprindelige folks repræsentative organer, oprindelige folks NGO'er.
Deltagende lande i Norden:	Danmark, Norge, Finland og Sverige.
Deltagende lande i Arktis:	Danmark, Norge, Finland og Sverige.
Samarbejdspartnere:	Saami Parliamentary Council, Inuit Circumpolar Council, Saami Council.
Budget total:	300.000 DKK
Arktiske midler i 2007:	150.000 DKK
Eksterne midler:	150.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR:	Regional, rådgiver Helena Wallin, hw@norden.org
Forvaltningsorgan:	Saami Parliament i Finland.
Projektets varighed:	26–27.3. 2007

Projektnavn: Circumpolar Social Changes: Opportunities and Challenges for Social Sciences in the International Polar Year 2007–2008.

Målsætning:	<p>At afholde ICASS VI med deltagelse af 3-400 forskere, oprindelige folk i Arktis samt andre interesserede for derigennem at konsolidere eksisterende forsknings-netværk samt etablere nye faglige relationer mellem samfundsvidenskabelige og andre forskere i og uden for Arktis.</p> <p><i>Forventet resultat:</i> Som en af de største samlende begivenheder i det Internationale Polarår forventes ICASS VI at blive et tværfagligt og internationalt forum for fremlæggelse af forskningsresultater samt styrkelse og etablering af forskningssamarbejde inden for samfundsforskning i Arktis.</p> <p><i>Hvordan vil resultaterne blive formidlet?</i> Det forventes at der bliver afholdt offentlige foredrag i forbindelse med selve konferencen. Efter konferencen publiceres alle hovedtaler i serien Topics in Arctic Social Sciences, en publikation som IASSA distribuerer til alle medlemmer, relevante forskningsinstitutioner, fonde samt forskningsråd. Desuden kan publikationen rekvireres gratis af alle interesserede ved henvendelse til IASSAs sekretariat.</p> <p>Det forventes også, at konferencens brede spektrum af deltagere vil fremme dialogen mellem forskere og lokalsamfundene i Arktis og dermed indirekte fremme forskningsformidling direkte til politikere og borgere i de enkelte samfund.</p>
Aktiviteter:	<p>Midler søgt til: Forberedelse af ICASS VI gennem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansættelse af deltidsansat sekretariatsmedarbejder • Afholdelse af konferenceforberedende workshop/symposium for IASSAs bestyrelse samt IASSAs IPY liaison team m.fl.
Målgruppe:	Samfundsforskere i og uden for Arktis, oprindelige folk i Arktis samt andre med interesse i samfundsfaglige emner med relation til arktiske områder generelt.
Deltagende lande i Norden:	Grønland, Sverige, Danmark, Norge, Island, Finland.
Deltagende lande i Arktis:	Grønland, Island, Norge, Finland, Rusland, Sverige.
Samarbejdspartnere:	<p>IASSAs bestyrelse (ni medlemmer fra seks forskellige forsknings-institutioner i og uden for Arktis)</p> <p>National Science Foundation</p> <p>Grønlands Hjemmestyre</p> <p>Ilisimatusarfik, Grønlands Universitet.</p>
Budget total:	431.530 DKK
Arktiske midler i 2007:	430.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR	Helse, rådgiver Maria-Pia de Palo, mpp@norden.org
Forvaltningsorgan:	IASSA (International Arctic Social Sciences Association).
Projektets varighed:	2006–2008 (konferencen afholdes 25.–29. august 2008)

Projekt navn: Trans North Atlantic Sighting Survey – TNASS.

Målsætning:	<p>Formålet med TNASS er at vurdere det absolutte antal hvaler i Nordatlanten og disses udbredelse om sommeren mellem ca. 40°N til 80°N og mellem Norge og Canada.</p> <p><i>Forventet resultat:</i> Formålet med TNASS er at vurdere det absolutte antal hvaler i Nordatlanten og disses udbredelse om sommeren mellem ca. 40°N til 80°N og mellem Norge og Canada. Det synoptiske, transatlantiske overblik over det største areal, der nogensinde har været omfattet af en koordineret undersøgelse (over 1.600.000 nm²), repræsenterer en betydelig forbedring af vores forståelse af hvalbestandene i Nordatlanten, og især i den arktiske del.</p> <p><i>Hvordan vil resultaterne blive formidlet?</i> Ud over udarbejdelsen af videnskabelige rapporter, artikler og konferencepræsentationer, indeholder TNASS også en plan for formidling til offentligheden, herunder et website, der er aktiv i løbet af projektet, distribution af en ikke-teknisk rapport, pressemeddelelser og muligvis en dokumentarfilm.</p> <p>Læs mere på www.nammco.no</p>
Aktiviteter:	Formålet med TNASS er at vurdere det absolutte antal hvaler i Nordatlanten og disses udbredelse om sommeren mellem ca. 40°N til 80°N og mellem Norge og Canada.
Målgruppe:	Videnskabsfolk, ledere (fiskeri og hvalfangst) og politikere.
Deltagende lande i Norden:	Norge, Island, Færøerne, Grønland.
Deltagende lande i Arktis:	Rusland.
Samarbejdspartnere:	
Budget total:	34.464.000 DKK
Arktiske midler i 2007:	128.000 DKK fra det arktiske samarbejdsprogram 2007
Eksterne midler:	34.336.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR	<p>Nordisk styringsgruppe for miljø og fiskeri (MiFi).</p> <p>Andreas Stokseth; Tlf. + 47 22 24 65 28</p> <p>Epost: Andreas.stokseth@fkd.dep.no</p> <p>Fiskeri, rådgiver Ásmundur Guðjónsson, aq@norden.org</p>
Projektets varighed:	Projektets varighed er 31 måneder mellem 2006 –2008. Optællingen finder sted omkring juli 2007.

Projekt navn: The Arctic Hydrological Cycle Monitoring, Modelling and Assessment Program, Arctic -HYDRA.

Målsætning:	<p>Projektet Arctic -HYDRA består af et grundlæggende observationsnet for den arktiske hydrologiske cyklus, baseret på de nationale hydrologiske stationsnet i de arktiske lande og målrettede processtudier. Hydrologiske modeller og datasimuleringsmetoder vil blive udviklet med det formål at skabe en integreret beskrivelse af den arktiske hydrologiske cyklus og en vurdering af indstrømningen af ferskvand til Ishavet, samt af de potentielle tilbagekoblinger mellem luft, is og hav. Arctic -HYDRA projektet (nr. 104) er godkendt af styrekomiteen for det Internationale Polarår.</p> <p><i>Forventet resultat:</i> Et pan-arktisk netværk bestående af hydrologiske stationsnet, statslige organer og forsknings- og uddannelsesinstitutioner under velfungerende nordisk ledelse med åbenlys nordisk indflydelse på retningen for og indholdet af Arctic -HYDRA IPY projektet. Arctic -HYDRA IPY projektet ses som et springbræt for Arktisk Råds langsigtede strategier som afspejles i resultaterne fra ICARPII mødet i København i november 2005.</p> <p><i>Hvordan vil resultaterne blive formidlet?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Et offentligt, opsøgende program baseret på moderne informations-teknologier og metoder, der skal formidle oplysninger om resultaterne af Arctic -HYDRA IPY projektet og relaterede projekter, fx det nordiske projekt Climate and Energy. Det vil betyde, at vigtige oplysninger om variationer og ændringer i det arktiske miljø bliver tilgængelige og forståelige for offentligheden, politikere og uddannelses- og forskningsmiljøet. • Oprettelse af et nordisk forum, der skal formidle omfattende resultater fra IPY programmet, både i form af præsentationer og publikationer via et arrangement på den internationale konference Climate and Water, der afholdes i Helsinki i september 2007, og en international workshop om arktisk hydrologi, der afholdes sammen med Nordisk Hydrologisk Forening, WMO og UNESCO-IHP i 2008 samt øvrige relevante fora.
Aktiviteter:	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere netværk i de arktiske lande til udvikling og implementering af Arctic -HYDRA; • Udvikle og redigere et website for projektadministration, formidling af oplysninger og samling af meta-data til Arctic -HYDRA IPY projektet; • Udvikle og administrere et internetbaseret Geografisk InformationsSystem til formidling af oplysninger og forskningsresultater opnået inden for det Internationale Polarår og andre nationale og nordiske projekter, fx Climate and Energy, til offentligheden, politikere og uddannelsessystemet baseret på moderne informationsteknologi udformet til et systematisk kommunikationsværktøj; • Planlægge, organisere og administrere en workshop om arktisk hydrologi som del af den Nordiske Hydrologiske Konference, der afholdes i Island i 2008.
Målgruppe:	<p>Arktiske og internationale forskere interesserede i arktiske studier, hvor kendskabet til den arktiske hydrologiske cyklus er relevant. Beslutningstage-re, der beskæftiger sig med indvirkningen af arktiske processer på globale ændringer samt tilbagekoblinger fra globale ændringer til natur og miljø i Arktis. Fagfolk, der beskæftiger sig med styringen af vandressourcer og miljøspørgsmål forbundet med vand.</p>
Deltagende lande i Norden:	Grønland, Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige.
Deltagende lande i Arktis:	Den russiske føderation, Canada, USA
Samarbejdspartnere:	Øvrige lande: Japan og Tyskland J. Zakrevski, Canada, B. Hasholt, Danmark, M. Puupponen, Finland, C. Helweg, Grønland, R. Engeset, Norge, V. Vuglinski, Russian Federation, S. A. Frenzel, USA, R. Lammers, USA, A. Shiklomanov, USA, C. Vorosmarty, USA, J. Curry, USA, D. Kane, USA, T. Ohata, Japan, J. Pomeroy, Canada, T. Prowse, ICARPII, W. Grabs, WMO, V. Ryabinin, WMO, T. Maurer, Tyskland
Budget total:	4.733.298 DKK
Arktiske midler i 2007:	400.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR:	Miljø, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org
Forvaltningsorgan:	Hydrological Service, National Energy Authority, Island.
Projektets varighed:	2006–2009.

Projektnavn: Joint Nordic information on arctic health during the International Polar Year – IJY theme supplements.

Målsætning:	<p><i>Overordnet målsætning:</i> at fremme netværkssamarbejde, forskning og produktion af nye fællesnordiske oplysninger om arktisk sundhed i et samarbejde mellem nordiske universiteter og andre forskningsorganisationer med henblik på videndeling og produktion af materiale, der ikke kan tilvejebringes af individuelle institutioner alene. Dette materiale vil omfatte sundhedsaspekter, der er relevante og specifikke for de nordiske lande.</p> <p>Specifik målsætning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at indsamle oplysninger om samisk sundhed og velfærd i de nordiske lande og nærliggende områder til produktion af en særudgave; • at udgive et supplementum i samarbejde med den russiske projekt-partner om sundhedstilstanden hos oprindelige befolkninger i de nordlige områder. <p><i>Forventet resultat:</i> At planlægge, producere og publicere en særudgave af "Sámi health" i tidsskriftet International Journal of Circumpolar Health og et supplementum til "Health of Russian Northern indigenous populations" i foreningens supplementsserie "Circumpolar Health Supplements".</p> <p><i>Hvordan vil resultaterne blive formidlet?</i> Temaudgaverne distribueres til IJCH abonnenter, herunder videnskabsfolk, sundhedspersonale, sundhedsmyndigheder og beslutningstagere i de forskellige lande i polarområderne (nordiske lande, Canada, USA, Rusland). Yderligere eksemplarer af temaudgaverne distribueres til udvalgte, relevante nordiske sundhedsinstitutioner, nationale sundhedsmyndigheder, til nordiske medlemmer af Europaparlamentet og Verdenssundhedsorganisationen WHO's Europakontor. Derudover bruges den elektroniske version og websitet til at formidle de indsamlede oplysninger på en effektiv måde.</p>
Aktiviteter:	Fremme indsamlingen af videnskabelige og faglige oplysninger til publikation i særudgaven af International Journal of Circumpolar Health (IJCH) og i supplementsserien "Circumpolar Health Supplements", der lanceres i forbindelse med det Internationale Polarår.
Målgruppe:	Nordisk sundhedspersonale, beslutningstagere og myndigheder inden for sundhedssektoren; nordiske sundhedsinstitutioner; nordiske sundhedsuddannelser; internationale IJCH abonnenter, dvs. videnskabsfolk, sundhedspersonale, beslutningstagere og sundhedsmyndigheder.
Deltagende lande i Norden:	Finland, Sverige og Norge.
Deltagende lande i Arktis:	Rusland, Canada.
Samarbejds-partnere:	Centre for Sámi Health Research, University of Tromsø, Professor Eiliv Lund and Dr. Siv Kvernmo, Norge; Department of Public Health and Clinical Medicine, University of Umeå, Dr. Sven Hassler, Sverige; Arc-An laboratories, Dr. Andrev Kozlov, Rusland; International Network of Circumpolar Health Research (INCHR), Professor Kue Young, Canada.
Budget total:	264.020 DKK
Arktiske midler i 2007:	100.000 DKK
Sektormidler:	74.500 DKK
Eksterne midler:	89.520 DKK
Ansvarlig sektor i NMR	Helse, rådgiver Maria-Pia de Palo, mpp@norden.org
Forvaltnings-organ:	International Association of Circumpolar Health Publishers (IACHP), Aapistie 1, FIN-90220 OULU, FINLAND, tlf. +358 8 537 5648, fax +358 8 537 6203, email ijch@oulu.fi or juhani.hassi@oulu.fi ; web http://ijch.oulu.fi
Projektets varighed:	1.1.2007 – 31.12.2007

Projekt navn: ASCOS – The Arctic Summer Cloud Ocean Study.

Målsætning: ASCOS er et arktisk eksperiment, der skal løbe over flere måneder i sommeren 2008. Med en integreret undersøgelse fra havis-grænsefladen til grænselaget med skyer i toppen, vil ASCOS identificere og forstå bestemmende faktorer for lavtliggende skysystemer over den arktiske pakis (www.misu.su.se/~michael/ASCOS/ASCOS.html). Et særligt aspekt ved ASCOS er dets nødvendige tværfaglighed, som omfatter marinbiokemi, aerosol- og skykemi/fysik og meteorologi. Det endelige mål med ASCOS er at indarbejde resultaterne i klimamodeller for at forbedre pålideligheden af prognoser om arktiske klimaændringer. Specifikke videnskabelige mål:

- At bestemme marinbiokemiske kilders rolle ved dannelse af skykondensationskerner og iskerner med fokus på den åbne rende i overflademikrolaget.
- At bestemme udviklingen af skykondensationskerner og iskerner, hvordan danner de skydråber og iskrystaller, og opdelingen af vand i flydende og faste faser.
- At fastlægge, hvilken betydning skyer i grænselaget har for den turbulente varmeudveksling, fremdrift, gasser og aerosol på tværs af hav-, is- og luftgrænsefladen og med den frie troposfære.
- At levere data til at teste og implementere pålidelige satellitalgoritmer til klimaovervågning af store arealer.
- At levere en høj-arktisk spejl-station for intense atmosfæriske målinger, som i en begrænset periode vil opsamle data på samme måde som overvågningsstationer omkring Ishavet, fx ved Barrow og Alert/Eureka.
- At levere omfattende data som led i det Internationale Polarår om det høj-arktiske klimasystem til brug for udvikling og test af integrerede klimamodeller.

Forventet resultat: Ingen steder på jorden ændres klimaet så hurtigt som i Arktis. På trods af det er modellerne til prognoser af det fremtidige klima meget usikre i dette område (ACIA 2004). Dette paradoks – at modellerne er mest usikre, der hvor behovet for dem er størst – skyldes delvis en utilstrækkelig forståelse af flere vigtige feedback-mekanismer, der er specielle for det arktiske område. Forklaringen er, at de er besværlige at undersøge og derfor i høj grad er uudforskede.

Skyer spiller en særdeles vigtig rolle for det arktiske klima. De er den vigtigste faktor for bestemmelsen af jordens strålingsbalance, som også anerkendes af arbejdsgrupperne (især arbejdsgruppe 4 og 9) under den nylige konference Second International Conference on Arctic Research Planning (ICARP II, 10.–13. nov. 2005, København, <http://www.icarp.dk/>). Arktiske skyer domineres af lavtliggende skyer i grænselaget. På de fleste andre breddegrader har sådanne skyer som regel en afkølede effekt på jorden på grund af deres høje refleksion. Denne refleksion er følsom over for antallet af skydråber, som afhænger af andelen af vandopløselige aerosolpartikler, også kaldet skykondensationskerner (CCN). I Arktis fører lavtliggende skyer til en opvarmning af klimaet. Men der er ringe kendskab til og forståelse af de mekanismer, der ligger bag dannelsen af disse skyer, deres makro- og mikrofysiske struktur og fjerningsmekanismerne.

Modeller til fremtidige klimaprognoser udviser store usikkerheder, da modellerne spredte sig over langt større områder end andre steder. Denne spredning er delvis relateret til en utilstrækkelig forståelse af feedbackmekanismerne for is, aerosol, skyer og stråling. ASCOS vil bidrage med viden, der er altafgørende for at reducere alvorlige mangler ved modellerne med hensyn til forståelse og beskrivelse af samspillet i de arktiske skydækkede grænselag. ASCOS vil endvidere indsamle data til kalibrering og udvikling af algoritmer til satellitovervågning. Dermed tager ASCOS fat på det mest fundamentale videnskabelige emne i ACIA-rapporten; hvordan kan arktiske klimaændringer overvåges og forudsiges. ASCOS fastholder således forskningsprioriteterne indeholdt i "Nordisk Ministerråds Arktiske Samarbejdsprogram 2006–08".

Hvordan vil resultaterne blive formidlet? Projektets udvikling rapporteres jævnlige til NMR.

Resultaterne fra ASCOS præsenteres i peer-reviewed videnskabelige tidsskrifter efter præsentation af foreløbige projektresultater på videnskabelige konferencer. Målgrupperne er hovedsagelig relevante videnskabsfolk.

ASCOS-samarbejdet er klar til at levere førstehånds oplysninger om tilstanden og fremtiden for høj-Arktis til nationale statslige eller nordiske organisationer, der er interesserede i resultaterne fra ASCOS. Vi modtager gerne

	<p>forslag fra NMR om, hvordan formidlingen kan finde sted for at opnå den største politiske effekt. Det relaterede EU-projekt DAMOCLES forventes at få stor betydning for den fremtidige politik i EU.</p> <p>Vi planlægger også at formidle resultaterne til offentligheden i form af avisartikler, åbne forelæsninger og besøg på skoler. Det svenske polarforskningssekretariat arrangerer jævnligt radio- og tv-udsendelser i forbindelse med arktiske ekspeditioner og udsender pressemeddelelser.</p>
Aktiviteter:	<p>De vigtigste aktiviteter finder sted i forbindelse med en drivende isflage. Isbryderen (fra Sverige) vil blive fortøjet til en isflage i nærheden af Nordpolen og drive passivt i den biologisk set mest aktive periode indtil efterårets tilfrysning sætter ind, dvs. fra ca. juli til september. Instrumenter anvendes både ombord på isbryderen og på selve isen. Landbaserede fjernsensorer vil løbende levere registreringer af grænselaget og skystrukturen, mens in-situ instrumenter og vertikal profilering vil levere procesorienterede informationer om grænselagets dynamik, aerosol/skyudvikling og havets/isens biokemi. Detaljeret aerosol- og skyprofilering udføres fra en helikopter, en tøjret ballon og fra et landbaseret fly. Så vidt vides er dette projekt det eneste <u>nordiske</u> forslag om at gennemføre klima-relateret forskning i det høj-arktiske pakisområde nord for 85°N i løbet af det Internationale Polarår.</p>
Målgruppe:	<p>Videnskabsfolk (fx via det Internationale Polarår) Nationale statslige og nordiske organisationer Politikere (fx via det relaterede EU-projekt DAMOCLES). Offentligheden (avisartikler, åbne forelæsninger og besøg på skoler, radio- og tv-udsendelser samt pressemeddelelser).</p>
Deltagende lande i Norden:	Sverige, Finland, Danmark.
Deltagende lande i Arktis:	Inga (isbrytarexpedition).
Samarbejds-partnere:	<p>Sverige: Prof. Erik Swietlicki, Div. of Nuclear Physics, Physics Department, Lund University, P.O. Box 118, SE-221 00 Lund, Sverige email: Erik.Swietlicki@nuclear.lu.se Tlf.: +46-46-2229680 Dept. of Meteorology, Stockholm University, SE-106 91 Stockholm, Sverige. Prof. Caroline Leck, tlf.: +46-8-164354, email: lina@misu.su.se Prof. Michael Tjernström, tlf.: +46-8-163110, email: michaelt@misu.su.se</p> <p>Danmark: Dept. of Chemistry, Univ. of Copenhagen, Universitetsparken 5, DK-2100 Copenhagen, Danmark. Prof. Ole John Nielsen, tlf.: +45-35-320331, email: ojn@kiku.dk Assoc. Prof. Merete Bilde, tlf.: +45-35-320329, email: mbilde@kiku.dk</p> <p>Finland: Finnish Meteorological Institute, Research and Development, P.O. Box 503, FI-00101 Helsinki, Finland. Prof. Veli-Matti Kerminen, tlf.: + 358-9-19295501, email: velimatti.kerminen@fmi.fi Prof. Risto Hillamo, tlf.: + 358-9-19295500, email: Risto.Hillamo@fmi.fi</p>
Budget total:	>20 MDKK for hele ASCOS (hvoraf der er ansøgt om 1.543 kDKK fra NMR)
Arktiske midler i 2007:	500.000 DKK
Eksterne midler:	<p>6.5 MSEK Swedish Research Council Ca. 10 MSEK (Swedish Polar Secretariat) US NSF (pending)</p>
Ansvarlig sektor i NMR	Miljø, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org
Forvaltnings-organ:	<p>Physics Department, Lund University, P.O. Box 118, SE-221 00 Lund, Sverige. Tlf.: +46-46-2227631, fax: +46-46-2224709. email: Britt-Marie.Kallerhed@nuclear.lu.se</p>
Projektets varighed:	<p>Hela ASCOS: 2005–2011 NMR: 2007–2009</p>

Projekt navn: Enhancing IPY Studies on Climate and Environmental Pollution in the Arctic by Nordic Researchers (CLEAN).

Målsætning:	<p>Den videnskabelige målsætning er (a) at bidrage med logistisk synergi til projekter under det Internationale Polarår rettet mod vigtige uløste aspekter af den arktiske kulstofcyklus – klimalink (som prioriteret i ACIA 2004 rapporten) og (b) at levere den første omfattende vurdering af kilder og eksponering af miljømæssige giftstoffer langs den 5.000 km lange europæisk-asiatiske arktiske kyst nord for Skandinavien og Rusland (vigtige, manglende informationer ifølge AMAP, 2002)</p> <p><i>Forventet resultat:</i> Forbedret synergi mellem forskellige aktiviteter under det Internationale Polarår, bedre muligheder for nordiske forskere til at studere russiske territorier, og forbedrede informationer om udledning af miljømæssige forureningsstoffer i de arktiske floder i Rusland.</p> <p><i>Hvordan vil resultaterne blive formidlet?</i> Da resultaterne primært er rettet mod det internationale forskningsmiljø og præsenteres i førende videnskabelige tidsskrifter og på konferencer, vil de sandsynligvis også blive anvendt som støtte ved beslutninger fra miljøpolitiske problemejere og lokale oprindelige befolkninger; resultaterne formidles specifikt til deres organisationer. Presse-kontakterne hos vores respektive institutioner vil udarbejde pressemeddelelser, og informationer opdateres løbende på projektets website. Endelig vil vi samarbejde med et uddannelsesprojekt under det Internationale Polarår under ledelse af den norske partner, "Web-based educational tool for schools on polar issues"(EDTOOL; IPY ID 617). Dette opsøgende projekt understøttes af vores forskningsresultater, der kommunikeres i en letforståelig form.</p>
Aktiviteter:	<ul style="list-style-type: none"> • en række workshops, der skal udnytte synergien mellem tidligere afbrudte men relaterede projekter under det Internationale Polarår, • ny analytisk screening af rummelige fordeling af betydelige miljømæssige forureningsstoffer fra nordiske og europæisk-asiatiske floder • uddannelse og nordisk udveksling for studerende.
Målgruppe:	Det internationale forskningsmiljø, miljøpolitiske problemejere, oprindelige folk, studerende.
Deltagende lande i Norden:	Sverige, Norge, Danmark, Finland.
Deltagende lande i Arktis:	Rusland.
Samarbejds-partnere:	<p>Örjan Gustafsson, Dept. of Applied Env Science, Stockholm University, 106 91 Stockholm, Sverige +46 8 6747317; +46 8 6747638; orjan.gustafsson@itm.su.se</p> <p>Ms Jorien Vonk, Dept. of Applied Environmental Science, Stockholm University, Sverige, Tlf.: +46 8 6747317, email: jorien.vonk@itm.su.se</p> <p>Dr. Henrik Kylin, Polar Env. Centre, Norwegian Institute of Air Research (NILU), Tromsø, Norge, Tlf.: +47 77 75 03 82, e-mail: henrik.kylin@nilu.no</p> <p>Dr. Merja Lyytikäinen, Department of Biology, University of Joensuu, Joensuu, Finland, Tlf.: +358 13 251 3583, email: merja.lyytikainen@joensuu.fi</p> <p>Dr. Per Roos, Radiation Research Department, Risø National Laboratory, Roskilde, Danmark, Tlf.: +45 4677 5319; email: per.roos@risoe.dk</p> <p>Dr. Igor Semiletov, Polar Geochemistry Division, Russian Academy of Sciences (POI), Vladivostok, Rusland, Tlf.: +7 4232 31 14 00, email: semiletov@poi.febras.ru</p>
Budget total:	2.400.000 DKK
Arktiske midler i 2007:	600.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR	Miljø, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org
Forvaltnings-organ:	Stockholms Universitet
Projektets varighed:	2007–2008

Projekt navn: Nordic CAVIAR – Community Adaptation and Vulnerability in the Arctic Regions.

Målsætning: At kortlægge, hvordan fremskrevne klimaændringer indgår i samspil med ændringer i sociale og naturlige forhold, og hvordan samspillet former sårbarheden over for og tilpasningen til klimaændringer i Nordnorge og det nordlige Rusland.

Delmål:

- Kortlægge på hvilken måde samfund er følsomme over for de samlede virkninger af klimaændringer og over for samspillet med ændringer i socioøkonomiske og biofysiske forhold.
- Identificere, hvordan disse forhold forventes at ændre sig med tiden.
- Identificere tidligere tilpasningsstrategier.
- Vurdere lokale samfunds evne til at håndtere ændrede forhold.
- Identificere, hvordan sociale kulturelle, økonomiske og politiske processer på flere niveauer påvirker evnen til at tilpasse sig ændrede klimaforhold.
- Vurdere, hvilke yderligere tilpasninger, der er nødvendige, og hvad der kan gøres for at forbedre samfundenes tilpasningsevne.
- Sammenligne casestudier fra Norge og Rusland med hensyn til den betydning, sociale forhold har, når man skal kortlægge sårbarheden og imødekommende tilpasningsbehovene.

Forventet resultat: At kortlægge, hvordan fremskrevne klimaændringer indgår i samspil med ændringer i sociale og naturlige forhold, og hvordan samspillet former sårbarheden over for og tilpasningen til klimaændringer i Nordnorge og det nordlige Rusland.

CAVIAR er udformet, så projektet har politisk relevans:

- Repræsentanter og beslutningstagere fra samfundene involveres i forskningsprocessen for at sikre, at de områder, der analyseres er relevante for samfundets medlemmer. Det vil også lette beslutningstagernes anvendelse af forskningsresultaterne.
- En vigtig del af metoden til vurdering af sårbarheden er at identificere de måder, hvorpå samfundets medlemmer og ledelsesstruktur håndterer stress og miljømæssige ændringer, så analyser af tilpasningsevnen og tilpasningsmulighederne behandles eksplicit set i sammenhæng med nuværende beslutningsprocesser, myndigheder og politikker. Forskningen omfatter en grundig analyse af politikker og beslutningstagning som del af vurderingen af sårbarheden, hvilket vil bidrage til resultaternes direkte politiske relevans.
- CAVIAR-initiativet omfatter et rådgivende udvalg, der involverer politikere på flere niveauer med mulighed for at påvirke forskningen og anvende resultaterne.

Hvordan vil resultaterne blive formidlet? CAVIAR-projektet vil arbejde tæt sammen med lokale samfund og oprindelige befolkninger igennem hele projektet via en fælles tilvejebringelse af viden. Opsøgende arbejde og kommunikation er løbende elementer i forskningsarbejdet og vil ikke kun blive brugt som et slutprodukt. De opsøgende aktiviteter vil fokusere på polarområderne, og de lokale projektdeltagere vil blive involveret i at udvikle de bedste strategier for opsøgende arbejde og kommunikation i deres samfund og vil få til opgave at lede arbejdet i samarbejde med forskerne. Det er afgørende, at der er tilstrækkelige midler til de kommende forskningsforslag. Projektet vil udvikle et website med link til det officielle website for det Internationale Polarår og DAMOCLES-projektets website, så den viden og de resultater, der indsamles kan formidles løbende. Websitet vil indeholde et interaktivt uddannelsesprogram til studerende på grundskole- og gymnasieniveau. Et lignende program om de fysiske processer ved klimaændringer er udviklet og implementeret af CICERO og universitetet i Oslo (viten.no: "På tynn is"). Dette uddannelses-program kan nemt tilpasses og oversættes til de deltagende polarlandes sprog. Information om og forståelse af de menneskelige dimensioner ved klimaændringer fra CAVIAR-projektet vil udgøre en væsentlig del af programmet.

Forskning om tilpasning og sårbarhed er relevant for beslutningstagere, og resultaterne og informationerne fra projektet gøres tilgængelige for samfundenes udvikling af tilpasnings-strategier. Det vil kræve oversættelse til alle relevante sprog. Det vil være et mål at skabe interesse blandt lokale beboere og professionelle fotografer, der kan fremstille visuelt materiale, fx film fra projektet rettet mod den brede offentlighed. En sådan indsats kræver store økonomiske ressourcer. Projektet vil udvikle link til EOC-arbejdet i andre projekter under det Internationale Polarår, fx DAMOCLES og EALÁT. CAVIAR-projektet vil have link til www.thearctic.is (Human Dimensions of Arctic Environments), et flersproget website, der informerer om den arktiske region. Gennem skoleelevers aktive deltagelse i alle programmets faser udvikles en generation af højt kvalificerede personer med ekspertise inden for tværfaglige studier, samfundsengagement og politisk relevant forskning.

Aktiviteter:

Fase	Aktiviteter	Metoder	Datakilder
Formål	Møde med regionale organisationer/ beslutningstagere for at finde potentielle samfund; Indsamle grundlæggende informationer; Besøg for at etablere berettigelse og accept og finde lokale partnere	Undersøgelse og gennemgang af litteratur, semi-strukturerede interview	Offentlig tilgængelig litteratur, informant-interview
Data-indsamling: Nuværende følsomheds-eksponering, tilpasnings-evne	Dataindsamling hos sekundær kilde Opsøgende arbejde i samfundene	Kvalitative forskningsmetoder, herunder semi-strukturerede interview, fokusgrupper, undersøgelser. Samarbejde med naturvidenskabsfolk	Offentlig tilgængelig litteratur, gråzone litteratur, klimaregistre-ringer og naturvidenskabsfolk, opsøgende arbejde i samfundene.
Data-indsamling: Fremtidig følsomheds-eksponering, tilpasnings-evne	Dataindsamling hos sekundær kilde Opsøgende arbejde i samfundene Prognoser om fremtidige forhold	Kvalitative forskningsmetoder, natur- og samfundsvidenskabelige modeller	Videnskabelige eksperimenter, modeller, opsøgende arbejde i samfundene.
Sammenligning/Integration	Sammenligning med andre casestudier, Opsøgende arbejde i samfundene, analyse af resultaterne med samarbejdspartnere	Data-indsamling som ovenfor, Samarbejde i workshop	Data som ovenfor, resultater fra casestudier; andre IPY projekter
	Feedback/ Formidling	Opfølgende besøg, populære medier, konferencer, fagpublikationer, herunder redigerede bøger	

Målgruppe:

Deltagende lande i

Norden:

Deltagende lande i

Arktis:

Samarbejds-partnere:

Budget total:

Arktiske midler i 2007:

Ansvarlig sektor i NMR

Forvaltnings-organ:

Projektets varighed:

Politikere, forskere.

Norge, Finland, Sverige, Grønland, Island.

Rusland, Canada, Alaska, USA.

Norwegian Meteorological Institute (met.no), Institute of Northern Nations, Russian Herzen State Pedagogical University,

5.981.000 DKK

300.000 DKK

Uddannelse, forskning og arbejdsmarked, afdelingskoordinator Randi Baad Mårtensson

rbm@norden.org

CICERO.

01.01.2007 – 31.12.2010

Projekt navn: Arctic-Atlantic Exchanges (ARATEX).

Målsætning: Projektet har til formål at overvåge vand-, varme- og saltudvekslingen mellem Arktis og Atlanterhavet over højderyggen mellem Grønland og Skotland i løbet af projektperioden 2007–2009 og at betragte dette over et længere perspektiv ved at kombinere målinger og modelresultater.
Forventet resultat: Lang tidsserie af vand-, varme og salttilstrømning fra Nordatlanten til Ishavene.

- Lang tidsserie af overløb fra Færø Bank Kanalen
- Numerisk test tidsserie fra 1948 til i dag af udvekslingen mellem Atlanterhavet og Arktis
- En bedre forståelse af de mekanismer, der driver og styrer udvekslingen.

Hvordan vil resultaterne blive formidlet? Resultater fra projektet vil primært blive formidlet gennem tre kanaler:

- *Videnskabelige tidsskrifter.* Projektdeltagerne publicerer alle regelmæssigt i peer-reviewed tidsskrifter, herunder tidsskrifter med en høj impact-faktor så som Nature og Science, og vil fortsætte med regelmæssigt at publicere resultater i løbet af projektperioden.
- *Tidsserie-website.* Projektet vil producere tidsserier for udvekslinger, der vil kunne fungere som vigtige grænsebetingelser i forbindelse med mange studier i Arktis. Det er planen, at disse tidsserier skal være almindeligt tilgængelige på et website.
- *Offentlige medier.* Mulige ændringer i Atlanterhavets thermohaline cirkulation er et emne, der har stor offentlig bevågenhed, hvilket fremgår af de mange tv-udsendelser og film, der beskæftiger sig med emnet, og udvekslingerne mellem Arktis og Atlanterhavet udgør en væsentlig del heraf. Projektdeltagerne føler, at de har et ansvar for at bidrage til den offentlige debat ved at kommunikere resultaterne på en informativ og afbalanceret måde.

Aktiviteter:

- Opretholde løbende overvågning af alle tre grene til Atlanterhavet samt den varme og salt, der herved importeres.
- Opretholde løbende overvågning af den dybeste og mest vedholdende udløbsgren, Færø Bank Kanalen.
- Kombinere nutidige og historiske målinger med resultater fra en velafprøvet model for at "hindcaste" alle udvekslingsgrene siden 1948.
- Benytte model- og observerede resultater til at udforske de mekanismer, der kontrollerer udvekslingen for at klarlægge eventuelle fremtidige klimaændringer.

Deltagende lande i Norden:

Island, Færøerne, Norge og Danmark.

Deltagende lande i Arktis:

Samarbejdspartnere:

Steffen M. Olsen, Danmarks Meteorologiske Institut (DMI), København, Danmark, www.dmi.dk
 Email: smo@dmi.dk, Tlf. + 45 39157217

Bogi Hansen, Fisheries Laboratory of the Faroes (FFL), Torshavn, Færøerne, www.frs.fo
 Email: bogjhan@frs.fo, Tlf. +298 353915

Hedinn Valdimarsson, Marine Research Institute (MRI), Reykjavik, Island, www.hafro.is
 Email: hv@hafro.is, Tlf. +354 5752063

Steingrímur Jónsson, University of Akureyri and Marine Research Institute, Akureyri, Island, www.unak.is
 Email: steing@unak.is, Tlf. +354 4608972

Svein Østerhus, Bjerknes Centre for Climate Research (BCCR), Bergen, Norge, www.bjerknes.uib.no
 Email: nqfso@uib.no, Tlf. + 47 55582607

Budget total: 2412 (2007), 3414 (2008), 2412 (2009) TDKK

Arktiske midler i 2007: 500.000 DKK

Ansvarlig sektor i NMR: Miljø, Rådgiver Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org

Forvaltningsorgan: Bjerknes Centre for Climate Research
 Allegt. 55, N-5007 Bergen
www.bjerknes.uib.no
 Projektets varighed: 2007–2009

Projekt navn: BalticSeaBird International Conference.

Målsætning: *Primær målsætning:* Styrke det internationale samarbejde om bevarelse af havfugle samt svensk og nordisk forskning i marinøkologi. Få Ishavet og Det Baltiske Hav på landkortet inden for international havfugleforskning.
Sekundær (langsigtet) målsætning: Styrke det nordiske og baltiske samarbejde og forskningsmæssige engagement samt levere input til Arktisk Råd og CAFF (Conservation of Arctic Flora and Fauna).
Forventet resultat: Det er vores ambition, at konferencen vil gøre de nordiske og ikke mindst svenske myndigheder opmærksomme på vigtigheden af havfugleforskning og -bevarelse. Et emne, der ikke er tilstrækkelig anerkendt i Sverige. Et succeskriterium er national anerkendelse af behovet for formel svensk deltagelse i arbejdsgruppen. Andre succeskriterier er nye relevante forskningsinitiativer.
Hvordan vil resultaterne blive formidlet? Resultatet af konferencen vil blive opsummeret i en rapport. Resultater af forsøg gennemført af arbejdsgruppen vil først og fremmest blive publiceret i videnskabelige tidsskrifter eller som CAFF tekniske rapporter, der indeholder fx politiske anbefalinger til Arktisk Råd.

Aktiviteter: En international konference, herunder tre arbejdsdage og en dag i felten. Vi vil ligeledes være vært ved en velkomstreception og en afskedsmiddag.

Målgruppe: Repræsentanter fra forsknings- og de ledende myndigheder i Arktis.

Deltagende lande i Norden: Sverige, Norge, Danmark (med deltagelse fra Danmark (fastland), Færøerne og Grønland), Finland og Island.

Deltagende lande i Arktis: Sverige, Norge, Danmark, Finland, Island, Rusland, Storbritannien, Canada og USA.

Samarbejdspartnere: Sveriges Miljøbeskyttelsesagentur.

Budget total: 70.000 SEK ekskl. udgifter til konferencefaciliteter, etc.

Arktiske midler i 2007: 65.000 DKK

Sektormidler: Sveriges Miljøbeskyttelsesagentur: Konferencefaciliteter, i naturalier.

Eksterne midler: Det baltiske havfugleprojekt modtager finansiering fra WWF Sweden. Vores deltagelse i mødet og en del af det forberedende arbejde finansieres af WWF-bevillingen.

Ansvarlig sektor i NMR: Miljø, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org

Forvaltningsorgan: Department of Systems Ecology
 Stockholm University
 SE-106 91 Stockholm
 +46 8 16 20 00

Projektets varighed: Forberedelse: 2007-01-01 – 2007-02-27
 Konference: 2007-02-28 – 2007-03-03
 Evaluering: 2007-03-05 – 2007-03-12

Prosjektnavn: AMAP – Støtte til AMAPs arbeid med rapportene om olje og gass i Arktis som skal fremlegges for ministermøtet i arktisk råd.

Målsætning:	<p>Hensikten med prosjektet er å fremlegge to tilstandsrapporter om forurensningstilstanden i nordlige områder av Norden, Russland, Canada og USA. Den ene rapporten er om forurensning og Arctic haze og den andre vedrørende olje og gassaktiviteten i nord. Rapportene skal inneholde dokumentasjon av utviklingstrender og effekter på arktiske økosystem og befolkning. For olje og gassrapporten skal vi også se på samfunnsøkonomiske konsekvenser av aktiviteten i løpet av den perioden som olje og gassaktiviteten har pågått, samt se 10–20 år fremover i tiden. Rapportene skal også foreslå tiltak som kan redusere forurensningen i dag og i fremtiden.</p> <p><i>Forventet resultat:</i> Den ene rapporten om forurensning og Arctic Haze ble ferdigstilt høsten 2006 og presentert på Arktisk råds ministermøte i Russland i oktober 2006. Rapporten dokumenterer at i høyarktiske strøk slik som på Alert stasjonen, Ellesmer Island i Canada, er det en nedadgående trend for svovelverdiene i luft, mens NOx verdiene øker. I tillegg ser det ut som om den positive forbedringen i Arctic Haze har stoppet opp de siste årene, trolig pga økt antall skogbranner i nord. Resultatet er av stor betydning for arbeidet innen LRTAP og Gøteborgprotokollen. De har mottatt rapportene. Olje- og Gasrapporten vil dokumentere den historiske utvikling av olje og gassaktiviteten i nordlige områder, reguleringslovverket i de arktiske landene, scenarier for de neste 10–20 årene, samt effekter på miljø og human helse som følge av aktivitetene.</p> <p><i>Hvordan vil resultatene bli formidlet:</i> For hver av assessmentene blir det produsert to rapporter, en vitenskapelig rapport med alle data, utredninger og referanser, og en sammendragsrapport skrevet på et engelsk slik at et større publikum kan tilegne seg informasjonen. Alle rapportene er tilgjengelige fra AMAP sekretariatet i Oslo, og vil bli lagt ut elektronisk på AMAP sin hjemmeside, www.amap.no. Resultatene vil i tillegg bli presentert på en rekke internasjonale konferanser og spesielle arktiske møter hvor olje og gas er tema. En del av materialet vil også bli publisert i internasjonale vitenskapelige journaler.</p>
Aktiviteter:	<p>Ekspertgrupper sammansatt av personer fra de åtte arktiske landene har de siste tre årene arbeidet med disse rapportene. En rekke arbeidsmøter, workshops, samt et internasjonalt symposium (St Petersburg, september 1995) er gjennomført.</p> <p>Rapporten om olje og gas ble dessverre ikke ferdig som planlagt i 2007 da helt essensiell informasjon fra Russland og USA manglet. Deler av denne informasjon er nå gjort tilgjengelig (mai 2007). De fleste kapitlene er klar for teknisk og språklig editing.</p> <p>Sammendragsrapporten for olje og gas vil bli trykt i løpet av høsten 2007, mens den vitenskapelige vil komme som 2–3 volumer i løpet av 2007/2008. Beslutningstakere, politikere, forskere og befolkningen generelt.</p>
Målgruppe:	
Deltagende lande i Norden:	Norge, Danmark, Finland, Island og Sverige.
Deltagende lande i Arktis:	Canada, Russland og USA.
Samarbejdspartnere:	I tillegg til å samarbeide med myndigheter og forskningsinstitusjoner i de åtte arktiske landene, har man for olje- og gasprosjektet samarbeidet med noen oljeselskap om praktiske arrangementer (symposier) og fremleggelse av data. Videre har det vært et tett samarbeide med UNECE vedrørende forurensningsrapporten.
Budget total:	4.290.000 DKK
Arktiske midler i 2007:	400.000 DKK
Eksterne midler:	3.343.000 DKK
Ansvalig sektor / Afdeling	Arktisk, rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org
Forvaltningsorgan:	AMAP sekretariatet
Prosjektets varighet:	2005–2007.

Projekt navn: AMAP – Effekt av klimaendring på transport, nivåer og effekter av kontaminanter I nordlige områder.

Målsætning:	Hensikten er å avklare mulige effekter av klimaendringer på transport av kontaminanter (forurensning) til nordlige områder, samt å avklare hvilke effekter dette kan få for nivåer i miljøet og effekter på dyr og mennesker. <i>Forventet resultat:</i> Dokumentasjon av eventuelle sammenhenger mellom klimaforandringer og transport og tilgjengelighet av ulike kontaminanter, og dermed å avklare eventuelle effekter på planter, dyr og mennesker. <i>Hvordan vil resultatene blive formidlet?</i> Det vil bli publisert flere enkeltpublikasjoner i internasjonale tidskrifter. Resultatene vil bli brukt i AMAP-assessment om forurensningstilstanden og klimaendringer i nordområdene. Hvis midler er tilgjengelig vil det også bli laget en video.
Aktiviteter:	Modellering av transport av ulike kontaminanter (for eksempel S, N, HCH, PCB, BFRs, Hq, Cs, etc.) ved bruk av eksisterende klima og transport modeller. Observasjon av nedfall av de samme kontaminanter ved flere arktiske atmosfærestasjoner og på bakken. Historisk observasjon av variasjon i kontaminant nivåer i is og sediment kjerner for å avklare eventuelle sammenhenger med tidligere tiders variasjon i klima (temperatur og nedbør/nedfall). Feltmålinger av nivåer i dyr og planterføde og laboratorietester for å se på prosesser. Studie av endringer i nivåer i tradisjonell mat og dermed i opptak hos mennesker.
Målgruppe:	Ministre, beslutningstakere, forskere og befolkningen generelt.
Deltagende lande i Norden:	Danmark, Finland, Norge, Sverige
Deltagende lande i Arktis:	Canada, Russland
Samarbejdspartnere:	Jesper Christensen, Jon Ø. Odland, Jens C. Hansen, Cynthia de Wit, Roland Kallenborn, Per Strand, Morten Sickel, Martin Forsius, Andy Gilman, Robie Mackdonald, Peter Outridge, m.fl. Samordning med flere IPY prosjekter f.eks COPOL.
Budget total:	18 705 000 DKK – avhenger Verdensbankens støtte til prosjektdelen i nordlige Russland.
Arktiske midler i 2007:	400.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR:	Miljø, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org
Forvaltningsorgan:	AMAP sekretariatet.
Projektets varighet:	2005–2009.

Projekt navn: KINNVKA: Changes and Variability of the Arctic System – Nordaustlandet, Svalbard.

Målsætning:	Främja nordiskt forskningssamarbete på Nordaustlandet, Svalbard under det internationella polaråret. <i>Forventet resultat:</i> Fem lyckade expeditioner, samt till detta en mängd IPY-outreach till allmänheten, och tvärvetenskaplig kommunikation under seminarier och workshops. <i>Hvordan vil resultatene blive formidlet?</i> Genom outreach kommunikation till allmänheten, via vår hemsida, samt www.ipy.org , och, naturligtvis genom vederbörliga vetenskapliga tidskrifter.
Aktiviteter:	Stöd till Logistik, Outreach och Communication.
Målgruppe:	Polarforskare och allmänheten.
Deltagende lande i Norden:	Danmark, Finland, Island, Norge, Sverige.
Deltagende lande i Arktis:	Norge, Ryssland.
Samarbejdspartnere:	Andra IPY projekt som tex. IPY-Damocelles, IPY-Glaciodyn, IPY-Lashipa.
Budget total:	260 kEUR (Research project money are excluded).
Arktiske midler i 2007:	500.000 DKK
Eksterne midler:	120 kEUR.
Ansvarlig sektor i NMR:	Arktisk, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org
Forvaltningsorgan:	Arctic Centre, University of Lapland.
Projektets varighet:	2007–2009.

Projekt navn: The Freshwater budget and the Nordic Seas (FreshNor).

Målsætning:	Koordinere de nordiske modelleringsbestræbelser for at øge forståelsen og forbedre beskrivelsen af den hydrologiske cyklus i Ishavene, Arktis og de nordiske lande. Der vil blive udviklet en fælles nordisk modelleringsplatform for at fremme samarbejdet inden for forskning i klimaændringer med særlig fokus på Arktis.
Aktiviteter:	Der er planlagt tre møder i foråret 2007 og 2008 samt i sommeren/efteråret 2009. De to første vil foregå som projekt-workshops og det sidste som en endelig tværfaglig workshop, hvortil vil blive inviteret nogle få hovedtalere, der vil tale om: Hvilke er de væsentligste forbedringer inden for klimaændringsmodellering, der efterspørges af de berørte samfund, og hvordan kan netværket være behjælpeligt i denne forbindelse. De seks væsentligste elementer i dette netværksprojekt er følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Nedbrydelse af Ishavenes hydrologiske cyklus • Atmosfærisk indflydelse på ferskvandsbalancen • Kryosfærens indflydelse på den hydrologiske cyklus • Oceanernes (herunder havis') indflydelse på ferskvandsbalancen • Landoverfladers indflydelse på ferskvandsbalancen • Betydningen af ændringer i ferskvandsbalancen – fysiske og biologiske ændringer <p><i>Forventet resultat:</i> En fællesnordisk modelleringsplatform til forskning i klimaændringer</p> <p><i>Hvordan vil resultaterne blive formidlet?</i> Deltagelse i internationale og nationale møder, hvor resultater bliver fremlagt, publicering i internationale videnskabelige tidsskrifter inden for de enkelte forskningsområder. Website med oplysninger om projektets udvikling. Udarbejdelse af en brochure med fokus på projektets målsætning, hvis der er økonomiske midler til rådighed.</p>
Målgruppe:	Forskere beskæftiget med vurderingen af betydningen af det arktiske klima; særlige model output-produkter vil blive målrettet fiskeriet, transportinstitutioner og den hydroelektriske industri.
Deltagende lande i Norden:	Danmark, Sverige, Island, Norge, Grønland.
Deltagende lande i Arktis:	USA, Rusland, Canada og Tyskland via Advisory Board.
Samarbejdspartnere:	Danmarks Klimacenter, Danmarks Meteorologiske Institut, København Rosby Centre, Sveriges meteorologiske og hydrologiske institut, Norrköping, Islands meteorologiske institut, Reykjavík, Nansen Environmental and Remote Sensing Centre/Bjerknes Centre for Climate Research, Bergen, Grønlands Naturinstitut, Nuuk
Budget total:	1.095.000 DKK
Arktiske midler i 2007:	300.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR	Miljø, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org
Forvaltningsorgan:	Danmarks Meteorologiske Institut (DMI) Att.: Dr. Jens Hesselbjerg Christensen
Projektets varighed:	2007–2009.

Projekt navn: Indsamling, dyrkning og udnyttelse af grønlandske græsser og medicinske planter til brug for det arktiske område.

Målsætning:	<p>Projektets mål er, at Nordisk Genbank som initiativtager følger op på Arktisk Råds klimastudie Arctic Climate Impact Assessment (ACIA) og på Nordisk Ministerråds prioritering af en bæredygtig ressourceudnyttelse for det arktiske miljø ved at indsamle og registrere græsser og medicinske planter i Grønland med henblik på en udnyttelse og genudsætning i hele det arktiske område, som kan forbedre græsser og medicinske planters evne til tilpasning overfor klimaforandringer, miljøgifte og tungmetaller i det arktiske område.</p> <p>Projektet vil følge op på Nordisk Ministerråds fokus på en forædling af den lokale produktion, idet de forædlede græsser og planter vil give højere udbytte og øge kvaliteten for hele det Panarktiske landbrug. Projektet vil derved bidrage til at bevare kulturen og den traditionelle levevis for befolkning og dyr i landbruget over hele det tyndbefolkede Panarktiske område.</p> <p><i>Forventet resultat:</i> Indsamlingen af græssorter og medicinske planter indgår i NGB's almene kollektion til afbenyttelse for forskning og forædling, jævnfør NGB's mandat. Frøene fra græsser og planter registreres i Nordisk Genbanks elektroniske SESTO-system som er tilgængeligt fra hele Verden og via NGB's hjemmeside og bliver tilgængeligt for en bredere offentlighed. Ekspeditionens resultater danner også grundlag for en række artikler i plantegenetiske fagblade, hvorved det nordiske fokus vil blive styrket og promoveret ud til den internationale forskning.</p> <p><i>Hvordan vil resultaterne blive formidlet?</i> Resultaten kommer att förmedlas i en rapport i slutet av fas III i projektet.</p>													
Aktiviteter:	<table border="0"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Aktivitet</th> <th style="text-align: left;">Fase II 2007</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Etablering i felt</td> <td>Græsser etableres</td> </tr> <tr> <td>Morfologisk beskrivelse</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Molekylærbiologisk analyse</td> <td>Græsser, medicinal og krydderiplanter analyseres</td> </tr> <tr> <td>Kemisk analyse</td> <td>Græsser analysers for protein og fibre</td> </tr> <tr> <td>Opformering af frø eller plantemateriale</td> <td>Opformering af plantemateriale</td> </tr> </tbody> </table>	Aktivitet	Fase II 2007	Etablering i felt	Græsser etableres	Morfologisk beskrivelse		Molekylærbiologisk analyse	Græsser, medicinal og krydderiplanter analyseres	Kemisk analyse	Græsser analysers for protein og fibre	Opformering af frø eller plantemateriale	Opformering af plantemateriale	
Aktivitet	Fase II 2007													
Etablering i felt	Græsser etableres													
Morfologisk beskrivelse														
Molekylærbiologisk analyse	Græsser, medicinal og krydderiplanter analyseres													
Kemisk analyse	Græsser analysers for protein og fibre													
Opformering af frø eller plantemateriale	Opformering af plantemateriale													
Målgruppe:	Det pan-arktiska området samt de nordiska länderna. På längre sikt internationell genetisk forskning.													
Deltagende lande i Norden:	Sverige, Danmark, Island, Norge, Finland.													
Deltagende lande i Arktis:	Grønland.													
Samarbejdspartnere:	Nordiska Genbanken, Grönlands naturinstitut (Grönland), Lantbruksuniversitetet Island, Sveriges lantbruksuniversitet Sverige, MTT Finland, Genresursutvalget Norge.													
Budget total:	1.465.600 DKK													
Arktiske midler i 2007:	280.000 DKK													
Ansvarlig sektor i NMR:	Arktisk, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org													
Forvaltningsorgan:	Nordiska Genbanken.													
Projektets varighed:	2006–2008.													

Projekt navn: Global Change on sub-arctic peatlands and greenhouse gas feedbacks to the climate system (PALSALARM).

Målsætning:	<p>Projektet har fire specifikke målsætninger:</p> <ul style="list-style-type: none">• at kortlægge den aktuelle udbredelse af peatlands• at modellere fremtidige ændringer i udbredelsen af peatlands som følge af den forventede opvarmning• at vurdere fremtidige ændringer i peatlands CH₄ og CO₂ balance• at vurdere indvirkningen af peatlands degradering på økosystemet samt undersøge mulige bevaringsforanstaltninger. <p><i>Forventet resultat:</i> Det forventede resultat omfatter</p> <ul style="list-style-type: none">• kort over den aktuelle og fremtidige udbredelse af peatlands• vurdering af GHG-udledning i dag og i fremtiden• identifikation af truede landområder, habitater og arter• anbefalinger til hvorledes disse unikke landområder kan overvåges og (om muligt) bevares <p><i>Hvordan vil resultaterne blive formidlet?</i> Projektets resultater vil blive formidlet gennem:</p> <ul style="list-style-type: none">• et website, der etableres ved projektstart• videnskabelige tidsskrifter• en workshop-rapport, der udarbejdes i løbet af projektets andet år (såfremt der kan opnås finansiering af det andet år)• en endelig rapport, der opsummerer projektets resultater ved udløbet af projektperioden
Aktiviteter:	Forskning.
Målgruppe:	Forskere, beslutningstagere.
Deltagende lande i Norden:	Danmark, Finland, Sverige.
Budget total:	2007: 1.552 tDKK
Arktiske midler i 2007:	500.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR:	Miljø, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org
Forvaltningsorgan:	Finlands miljøinstitut (koordinerende institut)

Projekt navn: UArctic Thematic Network on Global Change in the Arctic.

Målsætning: Formålet med projektet er at udvikle første fase i en ny aktivitetsplan vedrørende global forandring baseret på ACIAs fund på områder identificeret af projektdeltagerne. Netværket styrker samarbejdet inden for uddannelse gennem etablering af University of the Arctic Thematic Network on Global Change in the Arctic.

Aktiviteter: Projektet blev påbegyndt i februar – april 2006 med en undersøgelse på internettet af de kurser om globale forandringer, der indgik i UArctic medlemsinstitutionernes aktivitetsplaner, hvilket resulterede i en oversigt over disse kurser samt udarbejdelsen af et katalog på:

<http://www.uarctic.org/complete-Articles.aspx?m=337>. Resultatet af interneundersøgelsen blev præsenteret og analyseret ved en workshop i maj 2006 i Rovaniemi, Finland, for at identificere huller i uddannelsen. Workshoppen førte til seks korte beskrivelser af de relevante kurser, der skal videreudvikles. Alle medlemmer af UArctic blev opfordret til at melde sig udarbejdelsen af online-kurser. Arbejdet med aktivitetsplanen startede i marts/april ved team workshops, og kurserne vil være færdigudviklede i maj 2008. En testversion af aktivitetsplanen vil være klar i efteråret 2008.

Forventet resultat: Dette projekt har tre konkrete resultater:

- The UArctic Thematic Network on Global Change in the Arctic med deltagelse af landene i polarområderne.
- Ny aktivitetsplan til udfyldelse af de mest åbenlyse huller i aktivitetsplanen vedrørende global forandring.
- Plan for fremtidige aktiviteter for UArctic Thematic Network on Global Change in the Arctic.

Hvordan vil resultaterne blive formidlet? Oplysninger om projektet formidles gennem hele forløbet via UArctic's website

(<http://www.uarctic.org/singleArticle.aspx?m=174&amid=405>) og Shared Voices Newsletter og indgår som en del af UArctic's regelmæssige interne (råd og bestyrelse) og eksterne (Arktisk Råd, arktiske parlamentarikere) rapportering.

Målgruppe: University of the Arctic's medlemsorganisationer, herunder særligt kandidat-studerende.

Deltagende lande i Norden: Finland, Sverige, Norge, Island, Danmark (inkl. Grønland).

Deltagende lande i Arktis: Rusland, Canada, USA.

Samarbejdspartnere: Lars Kullerud, UArctic Director, UNEP Grid-Arendal, Norge,

Outi Snellman, UArctic International Secretariat, University of Lapland, Finland,

John Moore Arctic Centre, University of Lapland, Finland,

Bruce Forbes University of Lapland, Finland, Pierre-André Forest, University of Lapland, Finland,

Kari Strand, University of Oulu, Finland,

Arja Rautio, University of Oulu, Finland,

Atte Korhola University of Helsinki, Finland,

Grete Hovelsrud-Broda Centre for International Climate and Environmental Research, CICERO, Oslo, Norge,

Geir Gotaas University of Tromsø, Norge,

Else Grete Broderstad, Sámi Centre, University of Tromsø, Norge,

Jan Idar Solbakken Sámi University College, Norge,

Svein Mathiesen International Centre for Reindeer Husbandry, Norge,

Eystein Markusson University Centre in Svalbard, UNIS, Norge,

Joan Nymand Larsen, Stefansson Arctic Institute and University of Akureyri,

Island,

Terry Callaghan Abisko Research Station, Sverige,

Peter Sköld Umeå University, Sverige,

Åke Bjørke Global Virtual University/United Nations University, Norge,

Yvon Csonka IASSA Sekretariat, Grønland, Rasmus Rasmussen University of Roskilde, Danmark,

Rune Sverre Fjelleheim Indigenous Peoples' Sekretariat (IPS), Danmark,

Robert Corell ACIA Chair,

Cindy Dickson Arctic Athabaskan Council,

Mark Nuttall University of Alberta, Canada, Leslie King, University of Manitoba, Canada,

Audra Krueger University of Saskatchewan, University of the Arctic Undergraduate Office, Saskatoon, Canada,

Richard Boone University of Alaska Fairbanks, USA,

Larissa Riabova Kola Science Centre RAS, Rusland,

Rodion Suluyandziga Center for Support of Indigenous Peoples of the North, Rusland,

Claudia Fedorova, Sakha State University, Rusland.

Budget total:

3.800.000 DKK i 2006–2008

Arktiske midler i 2007:

400.000 DKK

Ansvarlig sektor i NMR

Arktisk, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org

Forvaltningsorgan:

Projektleder Kari Laine, Koordinator Kirsi Latola og styregruppe.

Projektets varighed:

2006–2008.

Projekt navn: An Arctic Interactive Mapping Portal – a subproject of the Arctic Portal.

Målsætning:	<p>Projektets målsætning er at give alle interessenter i Arktis (offentlige administratorer, politikere, forskere, oprindelige folk og lokalsamfund, offentligheden i almindelighed) et redskab til hurtigt at kunne præsentere og vise data via en fleksible og alligevel brugervenlig interaktiv GIS-kompatibel portal under Arktis-portal. Den første del af interaktive kort er udviklet som del af den arktiske portal. Omfanget af tilbagemeldinger tyder på, at der er meget stort behov for et avanceret interaktivt værktøj, der kan integrere eksisterende og forventede data samt kort over Arktis.</p> <p><i>Forventet resultat:</i> Den Arktiske portals interaktive kort vil gøre det muligt for grupper med begrænsede økonomiske midler at formidle oplysninger til andre over hele verden. Det vil endvidere styrke andre programmer såsom bæredygtig udvikling ved at gøre det nemmere at kommunikere og tilbyde lettere adgang til og mulighed for krydsreference af data om Arktis.</p> <p>Et af projektets fokusområder er at identificere nye og forbedrede metoder til styrkelse af kommunikationen og samarbejdet inden for og om Arktis. Det omfatter og er til fordel for fagfolk, oprindelige folk og offentligheden.</p> <p><i>Hvordan vil resultaterne blive formidlet?</i> Den arktiske portals interaktive kort vil blive lagt på den arktiske portal, efterhånden som det udvikles og forventes at blive en af portalens vigtigste komponenter. Det vil blive udbygget på basis af brugernes behov og derfor mere og mere udbredt. Den arktiske portal er et projekt under IPY og partner til IPO, og det interaktive kort vil blive brugt i markedsføringen af IPY og IPY-relaterede projekter.</p>
Aktiviteter:	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikation af portalprojekter, der muligvis kan koordineres med eller integreres i Arctic Interactive Mapping Portal, samt evaluering af aktuelle og foreslåede data. Opbygning af et netværk. • Identifikation af brugerønsker – design af skabeloner • Data og kortlægningsstruktur samt anvendelse • Software-design, anvendelse og udvikling, setup og styring • Lancering af avanceret kortlægningsportal under den arktiske portal.
Målgruppe:	<p>Interessenter i Arktis (offentlige administratorer, politikere, forskere, oprindelige folk og lokalsamfund, offentligheden i almindelighed).</p>
Deltagende lande i Norden:	<p>Alle arbejdsgrupper under Arktisk Råd deltager i projektet, og sekretariatene fungerer som kontaktpartnere. BEMÆRK, at ALLE de nordiske lande deltager i arbejdsgrupperne under Arktisk Råd.</p> <p>Ud over arbejdsgrupperne får projektet støtte og aktiv deltagelse fra en lang række organisationer, herunder men ikke begrænset til følgende: Grid-Arendal, Joan.Eamer, Joan.Eamer@grida.no, Norge. The Arctic Center, Arto Vitika, arto.vitikka@ulapland.fi, Finland. Saami University College – Mai Britt Utsi, Rector. Reindeer Herders International Centre , Anders Oscar, anders.oscar@reindeerworld.org, Norge.</p>
Deltagende lande i Arktis:	<p>Association of Reindeer Herders (partnere fordelt over hele det nordlige Rusland) og Northern Forum, Yamal.</p> <p><i>Øvrige lande:</i> Yukon First Nations, Colleen Henry, Canada UNEP-WCMC – Christoph Zockler, Cambridge, UK IPY-IPO, Cambridge, UK</p>
Samarbejdspartnere:	<p>Reindeer Herders International Centre, Anders Oscar, Kautokeino, Norge University of Akureyri – Nik Whitehead, Dean Faculty of Natural Resource Sciences.</p>
Budget total:	4.000.000 DKK (1 million om året)
Arktiske midler i 2007:	300.000 DKK
Ansvarlig sektor i NMR:	Arktisk, Rådgiver Nikolaj Bock, nb@norden.org
Forvaltningsorgan:	ICEPORT / Teikn á Lofti, Iceland Skipagata 12 600 Akureyri Iceland
Projektets varighed:	Fire år, 2006–2009